

Tillaga til þingsályktunar

um fullgildingu samnings um opna lofthelgi.

(Lögð fram á 117. löggjafarþingi 1993-94.)

Alþingi ályktar að heimila ríkisstjórninni að fullgilda fyrir Íslands hönd samning um opna lofthelgi sem var undirritaður í Helsinki 24. mars 1992.

Athugasemdir við þingsályktunartillögu þessa.

Tillaga um samninga um gagnkvæma notkun flugvéla til eftirlits með hernaðar- umsvifum var fyrst lögð fram af bandarískum stjórnvöldum á sjötta áratugnum, en var þá vísað á bug af sovéskum stjórnvöldum. Það var ekki fyrr en í maí 1989 að Bush, þáverandi Bandaríkjaforseti, endurvakti þessa hugmynd með tillögu um opnun lofthelgi, sem hefði í för með sér að samningsaðilar leyfðu gagnkvæmt flug óvopnaðra könnunarflugvéla, útbúnar myndavélum og skynjurum, yfir landsvæði hvers annars.

Að frumkvæði kanadískra stjórnvalda hófust samningaviðræður aðildarríkja Atlantshafsbandalagsins og Varsjárbandalagsins um opna lofthelgi í Ottawa 12. febrúar 1990. Viðræðunum var haldið áfram í Búdapest vorið 1990 og var lokið í Vín veturinn 1991-1992, þannig að samningurinn um opna lofthelgi var tilbúinn til undirritunar á framhaldsfundi Ráðstefnunnar um samvinnu og öryggi í Evrópu (CSCE) í Helsinki. Samningurinn var undirritaður 24. mars 1992 fyrir hönd sextán aðildarríkja Atlantshafsbandalagsins, auk Búlgaríu, Georgíu, Hvíta-Rússlands, Póllands, Rúmeníu, Rússneska sambandslýðveldisins, Tékkóslóvakíu, Ungverjalands og Úkraínu.

Samningurinn var undirritaður fyrir Íslands hönd með fyrirvara um fullgildingu. Með þingsályktunartillögu þessari fer ríkisstjórnin þess á leit að Alþingi heimili fullgildingu samningsins. Hann er birtur sem fylgiskjal með tillögu þessari. Ekki er talin ástæða til að birta viðauka við samninginn, enda varða þeir tæknilega útfærslu.

Tilgangur

Tilgangurinn með gerð samningsins um opna lofthelgi er að stuðla að upplýsingaskiptum milli aðildarríkjanna á hernaðarsviðinu, með því að heimila eftirlit úr lofti með herjum, hergögnum og hernaðarmannvirkjum á landsvæði þeirra, í því skyni að auka traust þeirra í millum og öryggi almennt. Opin lofthelgi gerir aðildarríkjum kleift að afla frekari upplýsinga en þau gera nú þegar, t.d. með gervihnöttum, og styrkir eftirlitsákvæði afvopnunar samninga í nútíð og framtíð.

Samningurinn um opna lofthelgi auðveldar mun markvissara og sveigjanlegra eftirlit heldur en fæst með hátæknibúnaði í háloftunum, eins og t.d. gervihnöttum. Enn fremur gefur samningurinn ýmsum ríkjum, sem ekki ráða yfir slíkum hátæknibúnaði, tækifæri til að afla af eigin rammleik upplýsinga um herlið, búnað og mannvirki á svæðum sem varða

beinlínis öryggi þeirra.

Opin lofthelgi er athygliverð nýbreytni. Um leið og upplýsingastreymi milli aðildarríkjanna er aukið á hemaðarsviðinu, geta gagnkvæmar skuldbindingar af þessu tagi rennt styrkari stoðum undir átakavarnir og stjórnun á hættutímum. Samningurinn er því að öðrum þræði traustvekjandi aðgerð. Að auki gerir samningurinn ráð fyrir að hann geti orðið víótækari, þ.e. að gagnkvæmt eftirlit úr lofti geti náð til fleiri sviða, eins og t.d. umhverfismála.

Íslensk stjórnvöld studdu frá upphafi frumkvæðið að opinni lofthelgi, en jafnframt byggðist aðild Íslands að viðræðunum, og síðar samningnum sjálfum, fyrst og fremst á aðildinni að Atlantshafsbandalaginu.

Viðræðurnar

Samningaviðræðurnar um opnun lofthelgi fóru hægt af stað. Stjórnvöld í Sovétríkjunum fyrrverandi virtust andstæð grundvallaratriðum í fyrstu tillögunni og komu um skeið í veg fyrir árangur. Lengst af kröfðust sovésk stjórnvöld þess að stórir hlutar Sovétríkjanna yrðu undanþegnir eftirliti og að fjöldi eftirlitsferða yrði í lágmarki. Á hinn bóginn vildu aðildarríki Atlantshafsbandalagsins engar undanþágur og lögðu áherslu á leyfilega notkun næmra skynjunartækja.

Í samningnum um hefðbundinn herafla í Evrópu (CFE) er gert ráð fyrir eftirliti með framkvæmd hans úr lofti, en ekki tókst að ganga frá útfærslu þessa ákvæðis. Þegar leið að undirritun CFE-samningsins og sovésk stjórnvöld hófu stórfellda flutninga á hergögnum austur fyrir Úralfjöll, töldu Atlantshafsbandalagsríkin brýnna en nokkru sinni fyrr að flýta viðræðunum um opna lofthelgi. Bandalagsríkin buðu til málamiðlunar að upplýsingar sem fengust samkvæmt væntanlegum samningi um opna lofthelgi yrðu aðgengilegar fyrir öll aðildarríki og að notaðar yrðu sovéskar flugvélar í eftirliti yfir Sovétríkjunum. Þrátt fyrir þetta héldu sovésk stjórnvöld fast við fyrri afstöðu um undanþegin landsvæði, fáar eftirlitsferðir, takmarkaðan skynjunarbúnað og kröfu um eftirlit með herstöðvum aðildarríkja í þriðju ríkjum.

Í kjölfar misheppnaðs valdaráns í Sovétríkjunum í ágúst 1991 varð stefnubreyting hjá þarlandum stjórnvöldum og fljótlega varð ljóst að hægt yrði að ljúka gerð samnings um opna lofthelgi fyrir Helsinki-fundinn vorið 1992. Af hálfu Sovétríkjanna var fallist á að samningurinn næði til alls landsvæðis aðildarríkjanna, en Atlantshafsbandalagsríkin gáfu eftir hvað varðar fjölda eftirlitsferða og næmni skynjunartækja. Hlé var gert á viðræðunum síðla árs 1991, þegar Sovétríkin voru formlega leyst upp, en í upphafi árs 1992 komu fulltrúar Rússneska sambandslýðveldisins til fundar í stað fulltrúa Sovétríkja fyrrverandi, og stuttu síðar bættust fulltrúar Hvíta-Rússlands og Úkraínu í hópinn. Þess má geta að áheymarfulltrúar Svíþjóðar og Finnlands fylgdust vel með lokastigum samningagerðarinnar.

Þegar dró að Helsinki-fundinum hafði náðst almenn samstaða um að ljúka viðræðunum með ásættanlegum samningstexta. Leysa þurfti fjölda tæknilegra vandamála, en að auki þurfti að ákveða kostnaðarskiptingu, tegundir og skilvirkni skynjunarbúnaðar, skiptingu eftirlitsferða milli aðildarríkja og hvernig hægt yrði að tryggja hugsanlega aðild annarra þátttökuríkja CSCE.

Samningurinn

Í samningnum um opnun lofthelgi eru alls nítján greinar, ásamt þrettán viðaukum, sem varða aðallega tæknilega þætti í framkvæmd eftirlits úr lofti.

Í I. - VIII. grein eru settar reglur um virka og óvirka könnunarflugskvóta (þ.e. annars vegar fjölda eftirlitsferða sem hverju aðildarríki er heimilt að framkvæma og hins vegar þann fjölda sem hvert ríki er skuldbundið til að taka við), leyfileg skynjunartæki, tegundir

flugvéla og undirbúning og framkvæmd yfirflugs.

Í IX. grein er kveðið á um hvernig megi beita skynjunartækjum til að afla upplýsinga og hvernig slíkar upplýsingar séu síðan notaðar.

Í X. grein er lagður grunnur að stofnun sérstakrar samráðsnefndar sem ætlað er að fylgjast með og aðstoða við framkvæmd samningsins, þ.á.m. hugsanlega endurskoðun yfirflugskvóta.

Í XI. - XIX. grein er fjallað um samninginn sjálfan, þ.e. gildistöku, aðild annarra ríkja o.s.frv.

Könnunarflugskvótar

Fyrsta skipting virkra könnunarflugskvóta endurspeglar málamiðlun, sem fólst í því að úthluta minni kvótum en mörg ríki óskuðu eftir, a.m.k. til ársloka 1994. Ástæða þessa var fyrst og fremst að mikill áhugi aðildarríkja á eftirliti yfir Rússlandi var í engu samræmi við óvirkan kvóta Rússlands, en jafnframt var mörgum aðildarríkjum í mun að takmarka yfirflug yfir eigin landsvæði.

Ísland óskaði ekki eftir og var ekki úthlutað virkum kvóta, en á hinn bóginn leyfir óvirki kvótinn allt að fjögur könnunarflug á ári yfir Íslandi. Ef kæmi til slíks eftirlits annarra aðildarríkja yrðu íslensk stjórnvöld skuldbundin til að taka við eftirlitsmönnum og virða forréttindi og friðhelgi þeirra, á sama hátt og við á um samninginn um hefðbundinn herafli í Evrópu. Af þessu tilefni hefur ríkisstjórnin lagt fram á Alþingi frumvarp til laga um réttindi eftirlitsmanna vegna samningsins. Samningurinn kveður á um að yfirflugi sé háttað í samræmi við reglur og skilyrði Alþjóðaflugmálastofnunarinnar (ICAO).

Þess má geta að enn hefur ekki komið til eftirlits á Íslandi með framkvæmd samninga um afvopnun eða traustvekjandi aðgerðir. Það breytir ekki þeim skuldbindingum sem íslensk stjórnvöld hafa tekist á hendur. Eðli málsins samkvæmt kæmi það í hlut utanríkisráðuneytis og samgönguráðuneytis að annast framkvæmd þessa samnings, ef önnur aðildarríki óskuðu eftir könnunarflugi hér á landi. Í slíku tilfelli yrði kostnaður íslenskra stjórnvalda óverulegur, enda myndi eftirlitsaðili leggja til eigin flugvél og skynjunartæki. Að ósk rússneskra stjórnvalda leyfir samningurinn að aðildarríki, sem er vettvangur eftirlits, megi krefjast þess að könnunaraðilar noti innlenda flugvél og tæki, en þau þurfa þá að uppfylla ítrustu kröfur samningsins.

Í samningnum er nákvæmlega tilgreint hvers konar skynjunartæki sé heimilt að nota í könnunarflugi. Það er grundvallaratriði að einungis megi nota tæki sem séu öllum aðildarríkjum aðgengileg, þ.e. séu seld á opnum markaði. Þá er kveðið á um að aðildarríki sem tekur við könnunaraðilum fái aðgang að öllum upplýsingum sem fáist á fluginu og það á reyndar við um önnur aðildarríki samningsins sem þess óska. Gert er ráð fyrir að samráðsnefnd aðildarríkja samningsins, sem kemur saman einu sinni í mánuði í Vín, fylgist með frekari þróun skynjunartækni og úrskurði hvaða tæki verði leyfileg á hverjum tíma þannig að eðlilegar tækniframfarir orsaki ekki stöðuga endurskoðun samningsins.

Samkvæmt 2. kafla III. greinar samningsins er hópum aðildarríkja heimilt að taka saman höndum við framkvæmdina, með samnýtingu flugvéla, skynjunartækja og könnunarflugskvóta. Það þarf mikið fjármagn og tæknigetu til að samningurinn nýtist sem skyldi og því hafa sum aðildarríki tekið þennan kostinn. Þannig hafa Rússland og Hvíta-Rússland samið um samstarf og aðildarríki Vestur-Evrópusambandsins hafa í hyggju að fjárfesta í sameiginlegum búnaði.

Aðildarríki

Tilgangurinn með samningningnum um opna lofthelgi var í upphafi að stuðla að auknum upplýsingaskiptum, eftirliti og eflingu trausts milli aðildarríkja Atlantshafsbanda-

lagsins annars vegar og Varsjárbandalagsins fyrrverandi hins vegar. Breyttar aðstæður við lok samningaviðræðnanna, m.a. vegna upplausnar Sovétríkjanna, ollu því að nýfrjálsum ríkjum var boðin aðild að samningnum. Þá var samþykkt að öll þátttökuríki Ráðstefnunnar um samvinnu og öryggi í Evrópu skyldu eiga þess kost að hafa áheyrnarfulltrúa þar sem fjallað væri um efni eða framkvæmd samningsins, en síðan gætu þau gerst fullir aðilar sex mánuðum eftir formlega gildistöku. Þess má geta að tuttugu og sjö ríki hafa undirritað samninginn og þar af hafa fjórtán ríki fullgilt hann. Miðað er við að hann taki gildi þegar fullgildingu tuttugu ríkja er lokið og í þeim hópi verða að vera öll þau ríki sem hafa fleiri en átta óvirka kvóta.

Til að auðvelda fljótlega framkvæmd samningsins hafa aðildarríki samþykkt að hann gildi til bráðabirgða til 23. október 1994. Þegar hann hefur formlega tekið gildi er gert ráð fyrir að gildistíminn verði ótakmarkaður, en endurskoðunarráðstefna verði haldin þremur árum eftir gildistöku og svo á fimm ára fresti.

Fylgiskjal.**SAMNINGUR
um opna lofthelgi**

Ríki þau sem gera samning þennan og hér á eftir eru nefnd aðildarríki.

sem minnst þeirra skuldbindinga sem þau hafa tekist á hendur á Ráðstefnu um öryggi og samvinnu í Evrópu, um að stuðla að því að umsvif þeirra á sviði hermála liggi ljósar fyrir og fari fram á opinskáari hátt, og um að auka öryggi með traustvekjandi og öryggisbætandi ráðstöfunum,

sem fagna hinum sögulegu atburðum í Evrópu er hafa umbýlt ástandi öryggismála um allt norð-urhvel,

sem vilja leggja sitt af mörkum til að móta og treysta þar friðvænlega þróun, stöðugleika og öryggi í anda samvinnu með því að koma á tilhögun um opna lofthelgi til eftirlits,

sem gera sér grein fyrir því að í slíkri tilhögun um eftirlit úr lofti kann einnig að felast framlag til öryggis og stöðugleika á öðrum svæðum,

sem veita athygli þeim möguleika að nýta slíka tilhögun til frekari opunar og til að draga úr launung, til að auðvelda eftirlit með því að núverandi og síðar gerðir samningar um vígbúnaðartakmarkanir séu haldnir, og til að styrkja þau úrræði sem fyrir hendi eru til að koma í veg fyrir deilur og ráða fram úr hættuástandi innan ramma Ráðstefnu um öryggi og samvinnu í Evrópu og öðrum viðkomandi alþjóðastofnunum,

sem sjá fyrir sér möguleika á að útfæra tilhögun um opna lofthelgi þannig að hún taki til fleiri sviða, svo sem umhverfisverndar,

sem leitast við að koma á fastmótuðum reglum um eftirlit úr lofti hvar sem er á landsvæði aðildarríkja, í þeim tilgangi að fylgjast með einstöku aðildarríki eða hópi aðildarríkja á grundvelli sannsýni og skilvirkni um leið og loftferðaöryggis er gætt.

sem láta þess getið að framkvæmd slíkrar tilhögunar um opna lofthelgi hefur ekki áhrif á hagsmuni þeirra ríkja sem ekki eiga hlut að henni.

hafa orðið ásaðtt um eftirfarandi:

I. grein
ALMENN ÁKVÆÐI

1. Með samningi þessum er komið á tilhögun sem nefnd er opin lofthelgi og lýtur að framkvæmd könnunarflugs aðildarríkja yfir landsvæði annarra aðildarríkja, og mælt fyrir um réttindi og skyldur aðildarríkja sem þá tilhögun varða.

**TREATY
on Open Skies**

The States concluding this Treaty, hereinafter referred to collectively as the States Parties or individually as a State Party,

Recalling the commitments they have made in the Conference on Security and Co-operation in Europe to promoting greater openness and transparency in their military activities and to enhancing security by means of confidence- and security-building measures,

Welcoming the historic events in Europe which have transformed the security situation from Vancouver to Vladivostok,

Wishing to contribute to the further development and strengthening of peace, stability and cooperative security in that area by the creation of an Open Skies regime for aerial observation,

Recognizing the potential contribution which an aerial observation regime of this type could make to security and stability in other regions as well,

Noting the possibility of employing such a regime to improve openness and transparency, to facilitate the monitoring of compliance with existing or future arms control agreements and to strengthen the capacity for conflict prevention and crisis management in the framework of the Conference on Security and Co-operation in Europe and in other relevant international institutions,

Envisaging the possible extension of the Open Skies regime into additional fields, such as the protection of the environment,

Seeking to establish agreed procedures to provide for aerial observation of all the territories of States Parties, with the intent of observing a single State Party or groups of States Parties, on the basis of equity and effectiveness while maintaining flight safety,

Noting that the operation of such an Open Skies regime will be without prejudice to States not participating in it,

Have agreed as follows:

Article I
GENERAL PROVISIONS

1. This Treaty establishes the regime, to be known as the Open Skies regime, for the conduct of observation flights by States Parties over the territories of other States Parties, and sets forth the rights and obligations of the States Parties relating thereto.

2. Hver viðauki ásamt tilheyrandi fylgiskjölum er óaðskiljanlegur hluti samnings þessa.

I. grein SKILGREININGAR

Í samningi þessum merkir:

1. „Kannaður aðili“ það aðildarríki eða þann hóp aðildarríkja sem á landsvæði það sem könnunarflug fer fram yfir eða á að fara fram yfir, frá því tímamarki er tilkynning könnunaraðila þar að lútandi hefur verið móttækin og þar til lokið hefur verið við það sem gera ber vegna þess könnunarflugs eða starfsliðs þess sem starfar á vegum viðkomandi aðildarríkis eða aðildarríkjahóps.

2. „Könnunaraðili“ það aðildarríki eða þann hóp aðildarríkja sem hyggst láta eða lætur flug fara fram yfir landsvæði annars aðildarríkis eða hóps aðildarríkja, frá því tímamarki er hann tilkynnir þá ætlun sína að láta könnunarflug fara fram og þar til lokið hefur verið við það sem gera ber vegna þess könnunarflugs eða starfsliðs þess sem starfar á vegum viðkomandi aðildarríkis eða aðildarríkjahóps.

3. „Hópur aðildarríkja“ tvö eða fleiri aðildarríki sem komið hafa sér saman um að mynda hóp með tilliti til samnings þessa.

4. „Könnunarflugvél“ óvopnaða flugvél með föstum vængjum sem gerð er til að fljúga könnunarflug, skráða hjá viðeigandi stjórnvöldum aðildarríkis og búin þeim skynjunartækjum sem samið hefur verið um. „Óvopnuð“ merkir að könnunarflugvél sem notuð er með tilliti til samnings þessa er ekki búin til þess að bera vopn og beita þeim.

5. „Könnunarflug“ flug könnunarflugvélar sem könnunaraðili lætur fara fram yfir landsvæði kannaðs aðila á þann hátt sem flugáætlun segir til um, frá komustað eða flugvelli opinnar lofthelgi til brottfararstaðar eða flugvallar opinnar lofthelgi.

6. „Yfirflug“ flug könnunarflugvélar eða flutningaflugvélar sem könnunaraðili lætur fara fram eða fram fer á hans vegum yfir landsvæði þriðja aðildarríkis á leið til landsvæðis kannaðs aðila eða frá því.

7. „Flutningaflugvél“ flugvél, aðra en könnunarflugvél, sem flýgur á vegum könnunaraðila til eða frá landsvæði kannaðs aðila einungis með tilliti til samnings þessa.

8. „Landsvæði“ það land, að eyjum meðtöldum, svo og innsævi og landhelgi, sem aðildarríki fer með fullveldisrétt yfir.

2. Each of the Annexes and their related Appendices constitutes an integral part of this Treaty.

Article II DEFINITIONS

For the purposes of this Treaty:

1. The term “observed Party” means the State Party or group of States Parties over whose territory an observation flight is conducted or is intended to be conducted, from the time it has received notification thereof from an observing Party until completion of the procedures relating to that flight, or personnel acting on behalf of that State Party or group of States Parties.

2. The term “observing Party” means the State Party or group of States Parties that intends to conduct or conducts an observation flight over the territory of another State Party or group of States Parties, from the time that it has provided notification of its intention to conduct an observation flight until completion of the procedures relating to that flight, or personnel acting on behalf of that State Party or group of States Parties.

3. The term “group of States Parties” means two or more States Parties that have agreed to form a group for the purposes of this Treaty.

4. The term “observation aircraft” means an unarmed, fixed wing aircraft designated to make observation flights, registered by the relevant authorities of a State Party and equipped with agreed sensors. The term “unarmed” means that the observation aircraft used for the purposes of this Treaty is not equipped to carry and employ weapons.

5. The term “observation flight” means the flight of the observation aircraft conducted by an observing Party over the territory of an observed Party, as provided in the flight plan, from the point of entry or Open Skies airfield to the point of exit or Open Skies airfield.

6. The term “transit flight” means a flight of an observation aircraft or transport aircraft conducted by or on behalf of an observing Party over the territory of a third State Party en route to or from the territory of the observed Party.

7. The term “transport aircraft” means an aircraft other than an observation aircraft that, on behalf of the observing Party, conducts flights to or from the territory of the observed Party exclusively for the purposes of this Treaty.

8. The term “territory” means the land, including islands, and internal and territorial waters, over which a State Party exercises sovereignty.

9. „Óvirkur kvóti“ þann fjölda könnunarflugferða sem aðildarríki ber að una við sem könnuðum aðila.

10. „Virkur kvóti“ þann fjölda könnunarflugferða sem hvert aðildarríki á rétt á að láta fara fram sem könnunaraðili.

11. „Hámarksvegalengd“ þá mestu vegalengd yfir landsvæði kannaðs aðila frá þeim stað að telja þar sem könnunarflug má hefjast og til þess staðar þar sem því má ljúka, sem tilgreind er í viðauka A við samning þennan.

12. „Skynjari“ búnað í flokki sem tilgreindur er í 1. tl. IV. greinar, sem komið er fyrir í könnunarflugvél til til notkunar er könnunarflug fer fram.

13. „Greiningarhæfni við jörð“ minnstu fjarlægð milli tveggja nálægra hluta á yfirborði jarðar sem unnt er að greina að séu aðskildir.

14. „Innrauður línuskanni“ skynjara sem tekið getur á móti og gert sýnilega rafsegulhitageislun í hinum ósýnilega innrauða hluta litrófsins, sem hlutir senda frá sér vegna hita síns og án lýsingar af manna völdum.

15. „Könnunartími“ þann tilgreinda tíma meðan á könnunarflugi stendur þegar ákveðinn skynjari, er komið hefur verið fyrir í könnunarflugvél, er í notkun.

16. „Flugáhöfn“ menn frá hvaða aðildarríki sem er, einnig túlka, ef aðildarríki ákveður það, sem sinna störfum sem tengjast notkun eða rekstri könnunarflugvélar eða flutningaflugvélar.

17. „Flugstjóri“ flugmann um borð í könnunarflugvél sem sér um að stjórna flugi hennar og er ábyrgur fyrir framkvæmd flugáætlunar og öryggi vélarinnar.

18. „Flugfylgdarmaður“ mann sem á vegum kannaðs aðila er um borð í könnunarflugvél sem könnunaraðili leggur til meðan á könnunarflugi hennar stendur, og sem annast störf samkvæmt viðauka G við samning þennan.

19. „Flugfulltrúi“ mann sem á vegum könnunaraðila er um borð í könnunarflugvél sem kannaður aðili leggur til meðan á könnunarflugi hennar stendur, og sem annast störf samkvæmt viðauka G við samning þennan.

20. „Fulltrúi“ mann sem könnunaraðili hefur tilnefnt og sem vinnur störf samkvæmt viðauka G í þágu hans meðan á könnunarflugi stendur um borð í könnunarflugvél sem annað aðildarríki en

9. The term “passive quota” means the number of observation flights that each State Party is obliged to accept as an observed Party.

10. The term “active quota” means the number of observation flights that each State Party has the right to conduct as an observing Party.

11. The term “maximum flight distance” means the maximum distance over the territory of the observed Party from the point at which the observation flight may commence to the point at which that flight may terminate, as specified in Annex A to this Treaty.

12. The term “sensor” means equipment of a category specified in Article IV, paragraph 1 that is installed on an observation aircraft for use during the conduct of observation flights.

13. The term “ground resolution” means the minimum distance on the ground between two closely located objects distinguishable as separate objects.

14. The term “infra-red line-scanning device” means a sensor capable of receiving and visualizing thermal electro-magnetic radiation emitted in the invisible infra-red part of the optical spectrum by objects due to their temperature and in the absence of artificial illumination.

15. The term “observation period” means a specified period of time during an observation flight when a particular sensor installed on the observation aircraft is operating.

16. The term “flight crew” means individuals from any State Party who may include, if the State Party so decides, interpreters and who perform duties associated with the operation or servicing of an observation aircraft or transport aircraft.

17. The term “pilot-in-command” means the pilot on board the observation aircraft who is responsible for the operation of the observation aircraft, the execution of the flight plan, and the safety of the observation aircraft.

18. The term “flight monitor” means an individual who, on behalf of the observed Party, is on board an observation aircraft provided by the observing Party during the observation flight and who performs duties in accordance with Annex G to this Treaty.

19. The term “flight representative” means an individual who, on behalf of the observing Party, is on board an observation aircraft provided by the observed Party during an observation flight and who performs duties in accordance with Annex G to this Treaty.

20. The term “representative” means an individual who has been designated by the observing Party and who performs activities on behalf of the observing Party in accordance with Annex G

könnunaraðili eða hinn kannaði aðili hefur tilgreint.

21. „Stjórnandi skynjunartækja“ mann frá aðildarríki sem vinnur störf tengd verkun, notkun eða viðhaldi skynjunartækja könnunarflugvélar.

22. „Athugandi“ mann frá aðildarríki sem framkvæmir athugun á skynjunartækjum eða könnunarflugvélum annars aðildarríkis.

23. „Fylgdarmaður“ mann frá aðildarríki sem fylgir athugendum annars aðildarríkis.

24. „Framkvæmdaráætlun“ skjal í því formi sem samráðsnefnd um opna lofthelgi hefur komið á og könnunaraðili leggur fram, sem lýsir flugleið, flughæð, framkvæmdaröð og stuðningi sem með þarf til að fljúga könnunarflug, sem fá þarf samþykki kannaðs aðila fyrir og sem ætlað er að liggja flugáætlun til grundvallar.

25. „Flugáætlun“ skjal sem samið er á grundvelli samþykkrar framkvæmdaráætlunar, í því formi og með því efni sem Alþjóðaflugmálastofnunin tilgreinir, sem afhent er flugumferðarstjórn og sem ætlað er að liggja því til grundvallar hvernig könnunarflugi verður hagað.

26. „Framkvæmdarskýrsla“ skjal þar sem könnunarflugi er lýst, samið af könnunaraðila eftir að því er lokið og undirritað af bæði könnunaraðila og hinum kannaða aðila, í því formi sem samráðsnefnd um opna lofthelgi hefur komið á.

27. „Flugvöllur opinnar lofthelgi“ flugvöll sem hinn kannaði aðili hefur tilgreint sem stað þar sem könnunarflug má hefja eða ljúka.

28. „Komustaður“ stað sem hinn kannaði aðili hefur tilgreint sem komustað starfslíðs könnunaraðila á landsvæði hins kannaða aðila.

29. „Brottfararstaður“ stað sem hinn kannaði aðili hefur tilgreint að starfslíð könnunaraðila skuli leggja upp frá á landsvæði hins kannaða aðila.

30. „Eldsneytistökuflugvöllur“ flugvöll sem hinn kannaði aðili tilgreinir og notaður er til eldsneytistöku og þjónustu við könnunarflugvélar og flutningaflugvélar.

31. „Varaflugvöllur“ flugvöll tilgreindan í flugáætlun sem könnunarflugvél eða flutningaflugvél má halda áfram til ef óráðlegt verður að lenda á

during an observation flight on an observation aircraft designated by a State Party other than the observing Party or the observed Party.

21. The term “sensor operator” means an individual from any State Party who performs duties associated with the functioning, operation and maintenance of the sensors of an observation aircraft.

22. The term “inspector” means an individual from any State Party who conducts an inspection of sensors or observation aircraft of another State Party.

23. The term “escort” means an individual from any State Party who accompanies the inspectors of another State Party.

24. The term “mission plan” means a document, which is in a format established by the Open Skies Consultative Commission, presented by the observing Party that contains the route, profile, order of execution and support required to conduct the observation flight, which is to be agreed upon with the observed Party and which will form the basis for the elaboration of the flight plan.

25. The term “flight plan” means a document elaborated on the basis of the agreed mission plan in the format and with the content specified by the International Civil Aviation Organization, hereinafter referred to as the ICAO, which is presented to the air traffic control authorities and on the basis of which the observation flight will be conducted.

26. The term “mission report” means a document describing an observation flight completed after its termination by the observing Party and signed by both the observing and observed Parties, which is in a format established by the Open Skies Consultative Commission.

27. The term “Open Skies airfield” means an airfield designated by the observed Party as a point where an observation flight may commence or terminate.

28. The term “point of entry” means a point designated by the observed Party for the arrival of personnel of the observing Party on the territory of the observed Party.

29. The term “point of exit” means a point designated by the observed Party for the departure of personnel of the observing Party from the territory of the observed Party.

30. The term “refuelling airfield” means an airfield designated by the observed Party used for fuelling and servicing of observation aircraft and transport aircraft.

31. The term “alternate airfield” means an airfield specified in the flight plan to which an observation aircraft or transport aircraft may pro-

þeim flugvelli þar sem landing var upphaflega fyrirhuguð.

32. „Hættulegt loftrými“ þau bannsvæði, svæði með takmörkuðum aðgangi og hættusvæði sem skilgreind eru á grundvelli 2. viðauka samþykktar um alþjóðaflugmál og komið er á samkvæmt 15. viðauka þeirrar samþykktar í þágu flugöryggis, öryggis almennings og umhverfisverndar, og sem upplýsingar eru veittar um í samræmi við kröfur Alþjóðaflugmálastofnunarinnar.

33. „Bannsvæði“ loftrými af tilgreindum mælistærðum yfir landsvæði aðildarríkis þar sem flug flugvéla er bannað.

34. „Svæði með takmörkuðum aðgangi“ loftrými af tilgreindum mælistærðum yfir landsvæði aðildarríkis þar sem flug flugvéla sætir takmörkunum samkvæmt tilgreindum skilyrðum.

35. „Hættusvæði“ loftrými af tilgreindum mælistærðum þar sem atvik geta átt sér stað sem valda hættu fyrir flug flugvéla á ákveðnum tímum.

III. grein KVÓTAR

I. KAFLI ALMENN ÁKVÆÐI

1. Hvert aðildarríki á rétt til könnunarflugs samkvæmt ákvæðum samnings þessa.

2. Hverju aðildarríki ber að una við að flogið sé könnunarflug yfir landsvæði þess samkvæmt ákvæðum samnings þessa.

3. Hvert aðildarríki á rétt á að fljúga könnunarflug yfir landsvæði annars aðildarríkis jafn oft og það aðildarríki á rétt á að fljúga könnunarflug yfir landsvæði þess.

4. Fjöldi þeirra könnunarflugferða alls, sem aðildarríki ber að una við að farnar séu yfir landsvæði þess, er óvirkur heildarkvóti þess. Aðildarríkjum er úthlutaður óvirkur heildarkvóti samkvæmt I. kafla viðauka A við samning þennan.

5. Fjöldi könnunarflugferða sem hvert aðildarríki á rétt á að láta fara fram á hverju ári yfir landsvæði hvers hinna aðildarríkjanna er virkur sérkvóti þess gagnvart hverju hinna aðildarríkjanna. Samtala virkra sérkvóta aðildarríkis er virkur heildarkvóti þess. Virkur heildarkvóti aðildarríkis má ekki fara fram úr óvirkum heildarkvóta þess.

ceed when it becomes inadvisable to land at the airfield of intended landing.

32. The term “hazardous airspace” means the prohibited areas, restricted areas and danger areas, defined on the basis of Annex 2 to the Convention on International Civil Aviation, that are established in accordance with Annex 15 to the Convention on International Civil Aviation in the interests of flight safety, public safety and environmental protection and about which information is provided in accordance with ICAO provisions.

33. The term “prohibited area” means an airspace of defined dimensions, above the territory of a State Party, within which the flight of aircraft is prohibited.

34. The term “restricted area” means an airspace of defined dimensions, above the territory of a State Party, within which the flight of aircraft is restricted in accordance with specified conditions.

35. The term “danger area” means an airspace of defined dimensions within which activities dangerous to the flight of aircraft may exist at specified times.

Article III QUOTAS

SECTION I. GENERAL PROVISIONS

1. Each State Party shall have the right to conduct observation flights in accordance with the provisions of this Treaty.

2. Each State Party shall be obliged to accept observation flights over its territory in accordance with the provisions of this Treaty.

3. Each State Party shall have the right to conduct a number of observation flights over the territory of any other State Party equal to the number of observation flights which that other State Party has the right to conduct over it.

4. The total number of observation flights that each State Party is obliged to accept over its territory is the total passive quota for that State Party. The allocation of the total passive quota to the States Parties is set forth in Annex A, Section I to this Treaty.

5. The number of observation flights that a State Party shall have the right to conduct each year over the territory of each of the other States Parties is the individual active quota of that State Party with respect to that other State Party. The sum of the individual active quotas is the total active quota of that State Party. The total active quota of a State Party shall not exceed its total passive quota.

6. Fyrsta úthlutun virkra kvóta er sú sem tilgreind er í II. kafla viðauka A við samning þennan.

7. Er samningur þessi hefur öðlast gildi skal árlega endurskoða úthlutun virkra kvóta næsta almanaksárs samkvæmt þeim reglum sem gilda innan samráðsnefndar um opna lofthelgi. Ef ekki reynist unnt við hina árlegu endurskoðun að ná samkomulagi innan þriggja vikna um úthlutun virkra kvóta hvað ákveðið aðildarríki snertir skal úthlutun virkra kvóta næstliðins árs hvað það aðildarríki snertir haldast óbreytt.

8. Að öðru leyti en því sem mælt er fyrir um í VIII. grein kemur hver könnunarflugferð sem fram fer á vegum aðildarríkis til frádráttar frá virkum sérkvóta og heildarkvóta þess aðildarríkis.

9. Þrátt fyrir ákvæði 3. og 5. tl. þessa kafla getur aðildarríki sem fengið hefur virkan kvóta úthlutaðan sér flutt virkan heildarkvóta sinn, með samkomulagi við það aðildarríki sem fljúga á yfir, að hluta eða í heild til annarra aðildarríkja, og skal það þá þegar tilkynna það öllum öðrum aðildarríkjum og samráðsnefnd um opna lofthelgi. Um þetta gildir 10. tl. þessa kafla.

10. Aðildarríki má ekki láta fara fram fleiri könnunarflug yfir landsvæði annars aðildarríkis en sem nemur 50% af virkum heildarkvóta þess sjálfs með hækkun upp í næstu heilu tölu, eða af óvirkum heildarkvóta hins aðildarríkisins, sé hann lægri.

11. Hámarksvegalengd til könnunarflugs yfir landsvæði aðildarríkja er tilgreind í III. kafla viðauka A við samning þennan.

II. KAFLI

REGLUR UM HÓPA AÐILDARRÍKJA

1. (A) Tvö eða fleiri aðildarríki sem kvóta eiga geta myndað með sér hóp aðildarríkja við undirritun samnings þessa eða síðar, án þess að skert séu réttindi þeirra eða skyldur samkvæmt honum. Gagnvart hópi aðildarríkja sem myndaður er eftir að samningur þessi er undirritaður gilda ákvæði þessa kafla ekki fyrr en sex mánuðir eru liðnir frá því er tilkynning hefur verið veitt öllum öðrum aðildarríkjum, og í samræmi við það sem segir í 6. tl. þessa kafla.

(B) Hópar aðildarríkja skulu hafa með sér samvinnu hvað snertir virka og óvirka kvóta samkvæmt ákvæðum annaðhvort 2. eða 3. tl. þessa kafla.

6. The first distribution of active quotas is set forth in Annex A, Section II to this Treaty.

7. After entry into force of this Treaty, the distribution of active quotas shall be subject to an annual review for the following calendar year within the framework of the Open Skies Consultative Commission. In the event that it is not possible during the annual review to arrive within three weeks at agreement on the distribution of active quotas with respect to a particular State Party, the previous year's distribution of active quotas with respect to that State Party shall remain unchanged.

8. Except as provided for by the provisions of Article VIII, each observation flight conducted by a State Party shall be counted against the individual and total active quotas of that State Party.

9. Notwithstanding the provisions of paragraphs 3 and 5 of this Section, a State Party to which an active quota has been distributed may, by agreement with the State Party to be overflowed, transfer a part or all of its total active quota to other States Parties and shall promptly notify all other States Parties and the Open Skies Consultative Commission thereof. Paragraph 10 of this Section shall apply.

10. No State Party shall conduct more observation flights over the territory of another State Party than a number equal to 50 per cent, rounded up to the nearest whole number, of its own total active quota, or of the total passive quota of that other State Party, whichever is less.

11. The maximum flight distances of observation flights over the territories of the States Parties are set forth in Annex A, Section III to this Treaty.

SECTION II. PROVISIONS FOR A GROUP OF STATES PARTIES

1. (A) Without prejudice to their rights and obligations under this Treaty, two or more States Parties which hold quotas may form a group of States Parties at signature of this Treaty and thereafter. For a group of States Parties formed after signature of this Treaty, the provisions of this Section shall apply no earlier than six months after giving notice to all other States Parties, and subject to the provisions of paragraph 6 of this Section.

(B) A group of States Parties shall co-operate with regard to active and passive quotas in accordance with the provisions of either paragraph 2 or 3 of this Section.

2. (A) Aðildarríki sem mynda hóp mega skipta sín á milli að nýju virkum kvótum sínum fyrir það ár sem þá er að líða, en þá halda þau óvirkum sérkvótum sínum. Tilkynning um endurskiptinguna skal þegar send öllum aðildarríkjum utan hópsins sem málið varðar.

(B) Könnunarflug skal koma til frádráttar frá virkum sérkvótum og heildarkvótum könnunaraðila eins og um væri að ræða jafn mörg könnunarflug og nemur fjölda þeirra könnuðu aðila sem flogið er yfir og í hópnum eru. Skal það teljast sem eitt könnunarflug hvað snertir óvirkan heildarkvóta hvers kannaðs aðila.

(C) Hvert aðildarríki, sem eitt eða fleiri ríki er mynda hóp eiga virkan kvóta gagnvart, á rétt á að láta fara fram 50% fleiri könnunarflug yfir landsvæði hvers ríkis í hópnum, með hækkun upp í næstu heilu tölu, en sem nemur virkum sérkvóta þess sjálfs gagnvart því hópriki, eða að láta fara fram tvö slík flug ef það á engan virkan kvóta gagnvart því hópriki.

(D) Ef viðkomandi aðildarríki nýtir sér þennan rétt skal það draga úr virkum kvótum sínum gagnvart öðrum ríkjum í hópnum þannig að heildarfjöldi þeirra könnunarflugferða sem það lætur fara fram yfir landsvæði þeirra sé ekki hærri en sem nemur heildarfjölda virkra sérkvóta aðildarríkisins gagnvart öllum ríkjum í hópnum á því ári sem um er að ræða.

(E) Þær reglur skulu gilda sem mæla fyrir um hámarksvegalengd í könnunarflugi yfir landsvæði hvers hóprikis. Fari fram könnunarflug yfir mörg hópriki í einu skal aftengja alla skynjara þegar hámarksvegalengd er náð, uns könnunarflugvélin kemur að þeim stað yfir landsvæði næsta hóprikis þar sem könnunarflugi er ætlað að hefjast. Við slíkt framhaldskönnunarflug skal gilda sú hámarksvegalengd sem miðast við þann flugvöll opinna lofthelgi sem næstur er þeim stað.

3. (A) Fari hópur aðildarríkja fram á það á hann rétt á sameiginlegum óvirkum heildarkvóta sem honum skal fenginn, og sameiginlegum virkum sérkvótum og heildarkvótum sem úthlutað skal með tilliti til hans.

(B) Sé það gert telst óvirkur heildarkvóti vera sá heildarfjöldi könnunarflugferða sem aðildarríkjahópnum ber að una við á hverju ári. Virkur heildarkvóti telst vera sá heildarfjöldi könnunarflugferða sem aðildarríkjahópurinn á rétt á að láta

2. (A) The members of a group of States Parties shall have the right to redistribute amongst themselves their active quotas for the current year, while retaining their individual passive quotas. Notification of the redistribution shall be made immediately to all third States Parties concerned.

(B) An observation flight shall count as many observation flights against the individual and total active quotas of the observing Party as observed Parties belonging to the group are overflown. It shall count one observation flight against the total passive quota of each observed Party.

(C) Each State Party in respect of which one or more members of a group of States Parties hold active quotas shall have the right to conduct over the territory of any member of the group 50 per cent more observation flights, rounded up to the nearest whole number, than its individual active quota in respect of that member of the group or to conduct two such overflights if it holds no active quota in respect of that member of the group.

(D) In the event that it exercises this right the State Party concerned shall reduce its active quotas in respect of other members of the group in such a way that the total sum of observation flights it conducts over their territories shall not exceed the sum of the individual active quotas that the State Party holds in respect of all the members of the group in the current year.

(E) The maximum flight distances of observation flights over the territories of each member of the group shall apply. In case of an observation flight conducted over several members, after completion of the maximum flight distance for one member all sensors shall be switched off until the observation aircraft reaches the point over the territory of the next member of the group of States Parties where the observation flight is planned to begin. For such follow-on observation flight the maximum flight distance related to the Open Skies airfield nearest to this point shall apply.

3. (A) A group of States Parties shall, at its request, be entitled to a common total passive quota which shall be allocated to it and common individual and total active quotas shall be distributed in respect of it.

(B) In this case, the total passive quota is the total number of observation flights that the group of States Parties is obliged to accept each year. The total active quota is the sum of the number of observation flights that the group of States Parties

fara fram á hverju ári. Virkur heildarkvóti má ekki fara fram úr óvirkum heildarkvóta.

(C) Könnunarflug á grundvelli virks heildarkvóta aðildarríkjahóps skal fara fram fyrir hönd hópsins.

(D) Könnunarflug sem hópi aðildarríkja ber að una við má fara fram yfir landsvæði eins eða fleiri ríkja í hópnum.

(E) Hámarksvegalegd hvað snertir hvern hóp aðildarríkja skal tilgreind samkvæmt III. kafla viðauka A við samning þennan, og flugvellir opinna lofthelgi skulu tilgreindir samkvæmt viðauka E við samning þennan.

4. Samkvæmt þeim almennu reglum sem settar eru fram í 3. tl. X. greinar getur þriðja aðildarríki sem telur réttindi sín samkvæmt 3. tl. I. kafla þessarar greinar sæta óhæfilegri takmörkun með aðgerðum aðildarríkjahóps lagt málið fyrir samráðsnefnd um opna lofthelgi.

5. Aðildarríkjahópurinn skal sjá til þess að komið sé á tilhögun er gerir unnt að fljúga könnunarflug yfir landsvæði hóprikjanna í einni flugferð, með eldsneytistöku ef þörf krefur. Ef um er að ræða aðildarríkjahóp sem komið hefur verið á samkvæmt 3. tl. þessa kafla skal í slíku könnunarflugi ekki flogið lengra en sem nemur þeirri hámarksvegalegd sem gildir um þá flugvelli opinna lofthelgi þar sem könnunarflugferðirnar hefjast.

6. Að minnsta kosti sex mánuðum eftir að ákvörðun hefur verið tilkynnt öllum öðrum aðildarríkjum

(A) má breyta aðildarríkjahóp sem komið hefur verið á samkvæmt ákvæðum 2. tl. þessa kafla í aðildarríkjahóp samkvæmt ákvæðum 3. tl. þessa kafla,

(B) má breyta aðildarríkjahóp sem komið hefur verið á samkvæmt ákvæðum 3. tl. þessa kafla í aðildarríkjahóp samkvæmt ákvæðum 2. tl. þessa kafla,

(C) má aðildarríki ganga úr hópi aðildarríkja, og

(D) má hópur aðildarríkja heimila öðrum aðildarríkjum, sem kvóta eiga, að ganga í hópinn.

7. Er samningur þessi hefur öðlast gildi skulu þær breytingar á úthlutun eða skiptingu kvóta sem eiga rætur að rekja til myndunar hóps aðildarríkja eða inn- eða útgöngu úr hópi aðildarríkja samkvæmt 3. tl. þessa kafla öðlast gildi á fyrsta degi janúarmánaðar eftir að fyrstu endurskoðun á vegum samráðsnefndar um opna lofthelgi lýkur sem

has the right to conduct each year. Its total active quota shall not exceed the total passive quota.

(C) An observation flight resulting from the total active quota of the group of States Parties shall be carried out on behalf of the group.

(D) Observation flights that a group of States Parties is obliged to accept may be conducted over the territory of one or more of its members.

(E) The maximum flight distances of each group of States Parties shall be specified pursuant to Annex A, Section III and Open Skies airfields shall be designated pursuant to Annex E to this Treaty.

4. In accordance with the general principles set out in Article X, paragraph 3, any third State Party that considers its rights under the provisions of Section I, paragraph 3 of this Article to be unduly restricted by the operation of a group of States Parties may raise this problem before the Open Skies Consultative Commission.

5. The group of States Parties shall ensure that procedures are established allowing for the conduct of observation flights over the territories of its members during one single mission, including refuelling if necessary. In the case of a group of States Parties established pursuant to paragraph 3 of this Section, such observation flights shall not exceed the maximum flight distance applicable to the Open Skies airfields at which the observation flights commence.

6. No earlier than six months after notification of the decision has been provided to all other States Parties:

(A) a group of States Parties established pursuant to the provisions of paragraph 2 of this Section may be transformed into a group of States Parties pursuant to the provisions of paragraph 3 of this Section;

(B) a group of States Parties established pursuant to the provisions of paragraph 3 of this Section may be transformed into a group of States Parties pursuant to the provisions of paragraph 2 of this Section;

(C) a State Party may withdraw from a group of States Parties; or

(D) a group of States Parties may admit further States Parties which hold quotas.

7. Following entry into force of this Treaty, changes in the allocation or distribution of quotas resulting from the establishment of or an admission to or a withdrawal from a group of States Parties according to paragraph 3 of this Section shall become effective on 1 January following the first annual review within the Open Skies Consul-

fram fer að liðnum hinum sex mánaða till kynningarfresti. Þar sem nauðsynlegt er skal tilgreina flugvelli opinnar lofthelgi og ákveða hámarksvegalengdir eftir þörfum.

IV. grein SKYJUNARBÚNAÐUR

1. Að öðru leyti en því sem mælt er fyrir um í 3. tl. þessarar greinar skulu könnunarflugvélar aðeins búnar skynjunartækjum í eftirtöldum flokkum:

- (A) Myndavélum fyrir sýnilegt ljós, fyrir gleiðhorns- eða rammatöku,
- (B) sjónvarpstökuvélum sem sýna í rauntíma,
- (C) innrauða línuskanna,
- (D) föstum hliðargeislaratsjám.

2. Aðildarríki má nota hvaða skynjunartæki sem er í þeim flokkum sem tilgreindir eru í 1. tl. ef öll aðildarríki eiga kost á að afla þess með kaupum og geta tækis fer ekki fram úr eftirgreindum mörkum:

(A) Ef um er að ræða myndavél fyrir sýnilegt ljós, fyrir gleiðhorns- eða rammatöku, skal greiningarhæfni við jörð ekki fara fram úr 30 sm í lágmarkshæð þeirri yfir jörð sem ákvörðuð er samkvæmt fylgiskjali 1 með viðauka D, þegar aðeins eru notaðar ein gleiðhornsmyndavél, ein rammamyndavél í lóðréttri festingu og tvær rammamyndavélar í skásettri festingu sín í hvorri hlið flugvélarinnar, með tókusvið sem ekki þarf að vera samfellt en skal ná 50 km til hvorrar hliðar frá flugferli hennar.

(B) Ef um er að ræða sjónvarpstökuvélar skal greiningarhæfni við jörð, ákvörðuð samkvæmt fylgiskjali 1 með viðauka D, ekki fara fram úr 30 sm.

(C) Ef um er að ræða innrauða línuskanna skal greiningarhæfni við jörð ekki fara fram úr 50 sm í lágmarkshæð þeirri yfir jörð sem ákvörðuð er samkvæmt fylgiskjali 1 með viðauka D, þegar eitt tæki er notað.

(D) Ef um er að ræða fasta hliðargeislaratsjá skal greiningarhæfni við jörð ekki fara fram úr þremur metrum miðað við púls lengd, sem samkvæmt aðskilnaðaraðferð samsvarar hæfni til að greina á ratsjármynd á milli tveggja ratsjárspjega með a.m.k. 5 metra miðjuaðskilnaði í fjarlægð sem ekki er yfir 25 km þegar notuð er ein ratsjá sem sendir frá annarri hvorri hlið flugvélar, en ekki frá báðum í senn.

tative Commission occurring after the six-month notification period. When necessary, new Open Skies airfields shall be designated and maximum flight distances established accordingly.

Article IV SENSORS

1. Except as otherwise provided for in paragraph 3 of this Article, observation aircraft shall be equipped with sensors only from amongst the following categories:

- (A) optical panoramic and framing cameras;
- (B) video cameras with real-time display;
- (C) infra-red line-scanning devices; and
- (D) sideways-looking synthetic aperture radar.

2. A State Party may use, for the purposes of conducting observation flights, any of the sensors specified in paragraph 1 above, provided that such sensors are commercially available to all States Parties, subject to the following performance limits:

(A) in the case of optical panoramic and framing cameras, a ground resolution of no better than 30 centimetres at the minimum height above ground level determined in accordance with the provisions of Annex D, Appendix 1, obtained from no more than one panoramic camera, one vertically-mounted framing camera and two obliquely-mounted framing cameras, one on each side of the aircraft, providing coverage, which need not be continuous, of the ground up to 50 kilometres of each side of the flight path of the aircraft;

(B) in the case of video cameras, a ground resolution of no better than 30 centimetres determined in accordance with the provisions of Annex D, Appendix 1;

(C) in the case of infra-red line-scanning devices, a ground resolution of no better than 50 centimetres at the minimum height above ground level determined in accordance with the provisions of Annex D, Appendix 1, obtained from a single device; and

(D) in the case of sideways-looking synthetic aperture radar, a ground resolution of no better than three metres calculated by the impulse response method, which, using the object separation method, corresponds to the ability to distinguish on a radar image two corner reflectors, the distance between the centres of which is no less than five metres, over a swath width of no more than 25 kilometres, obtained from a single radar unit capable of looking from either side of the aircraft, but not both simultaneously.

3. Samráðsnefnd um opna lofthelgi skal taka til athugunar samkvæmt 10. gr. samnings þessa þegar til koma nýir flokkar skynjunartækja eða endurbætur á þeim flokkum skynjunartækja sem þegar eru til og mælt er fyrir um í þessari grein.

4. Allur skynjunarbúnaður skal búinn ophlífum eða öðrum tækjum sem hindra notkun hans þannig að komið sé í veg fyrir að upplýsingum sé safnað meðan á yfirflugi, flugi til komustaðar eða flugi frá brottfararstað yfir landsvæði kannaðs aðila stendur. Aðeins skal vera unnt að fjarlægja hlífarnar eða tækin, eða stjórna þeim, utan könnunarflugvélar.

5. Hafa má í könnunarflugvélum búnað sem setja má með athugasemdir um upplýsingar er skynjarar hafa safnað. Aðildarríki það sem leggur könnunarflugvél til könnunarflugs skal bæta þeim upplýsingum, sem kveðið er á um í II. kafla viðauka B við samning þennan, við þær upplýsingar sem safnað er með skynjurum.

6. Hafa má í könnunarflugvélum búnað sem hægt er að sýna með í rauntíma þær upplýsingar sem skynjarar afla, svo fylgjast megi með verkun og starfi skynjara meðan á könnunarflugi stendur.

7. Umfram það sem nauðsynlegt er til notkunar umsaminna skynjara eða við notkun könnunarflugvélar, eða umfram það sem 5. og 6. tl. þessarar greinar heimila, má ekki um borð í könnunarflugvél safna, vinna úr eða endurvarpa rafeindabodum úr rafsegulbylgjum, eða skrá slík boð, og má búnaður til þeirra nota ekki vera þar um borð.

8. Leggi könnunaraðili til könnunarflugvél á hann rétt á að nota könnunarflugvél búna skynjurum í hverjum skynjaraflokki er ekki fara fram úr þeirri getu sem tilgreind er í 2. tl. þessarar greinar.

9. Ef könnunarflugvél til könnunarflugs er lögð til af hinum kannaða aðila ber honum, sé ekki um annað samið milli könnunaraðila og hins kannaða aðila og með fyrirvara um það sem segir í II. kafla XVIII. greinar, að leggja til könnunarflugvél búna skynjurum úr hverjum flokki sem tilgreindur er í 1. tl. þessarar greinar, með þeirri getu sem mest má verða og í þeim fjölda sem tilgreindur er í 2. tl. Skal skynjurunum hvað snertir uppsetningu og staðsetningu komið þannig fyrir að skynjunarsvæði þeirra á jörðu niðri sé það sem kveðið er á um í 2. tl. þessarar greinar. Ef könnunarflugvél er lögð til af hinum kannaða aðila ber honum að sjá

3. The introduction of additional categories and improvements to the capabilities of existing categories of sensors provided for in this Article shall be addressed by the Open Skies Consultative Commission pursuant to Article X of this Treaty.

4. All sensors shall be provided with aperture covers or other devices which inhibit the operation of sensors so as to prevent collection of data during transit flights or flights to points of entry or from points of exit over the territory of the observed Party. Such covers or such other devices shall be removable or operable only from outside the observation aircraft.

5. Equipment that is capable of annotating data collected by sensors in accordance with Annex B, Section II shall be allowed on observation aircraft. The State Party providing the observation aircraft for an observation flight shall annotate the data collected by sensors with the information provided for in Annex B, Section II to this Treaty.

6. Equipment that is capable of displaying data collected by sensors in real-time shall be allowed on observation aircraft for the purposes of monitoring the functioning and operation of the sensors during the conduct of an observation flight.

7. Except as required for the operation of the agreed sensors, or as required for the operation of the observation aircraft, or as provided for in paragraphs 5 and 6 of this Article, the collection, processing, retransmission or recording of electronic signals from electro-magnetic waves are prohibited on board the observation aircraft and equipment for such operations shall not be on that observation aircraft.

8. In the event that the observation aircraft is provided by the observing Party, the observing Party shall have the right to use an observation aircraft equipped with sensors in each sensor category that do not exceed the capability specified in paragraph 2 of this Article.

9. In the event that the observation aircraft used for an observation flight is provided by the observed Party, the observed Party shall be obliged to provide an observation aircraft equipped with sensors from each sensor category specified in paragraph 1 of this Article, at the maximum capability and in the numbers specified in paragraph 2 of this Article, subject to the provisions of Article XVIII, Section II, unless otherwise agreed by the observing and observed Parties. The package and configuration of such sensors shall be installed in such a way so as to provide coverage of the ground provided for in paragraph 2 of this

fyrir fastri hliðargeislaratsjá með greiningarhæfni við jörð sem ekki nemur meira en sex metrum mælt með aðskilnaðaraðferð.

10. Þegar hvert aðildarríki tilgreinir flugvélar- tegund sem könnunarflugvél samkvæmt V. grein samnings þessa skal það veita öllum öðrum aðild- arríkjum tæknilegar upplýsingar um hvern skynjara sem komið er fyrir í slíkri flugvél, eins og kveðið er á um í viðauka B við samning þennan.

11. Hvert aðildarríki á rétt á að taka þátt í að viðurkenna skynjara sem komið er fyrir í könnun- arflugvél samkvæmt ákvæðum viðauka D. Ekki má nota neina tegund könnunarflugvélar til könn- unarflugs fyrr en viðkomandi flugvélarategund og skynjarar hennar hafa hlotið viðurkenningu sam- kvæmt ákvæðum viðauka D við samning þennan.

12. Aðildarríki sem tilgreinir flugvélarategund sem könnunarflugvél á rétt á að fjarlægja skynjara, láta aðra í þeirra stað eða bæta skynjurum við, eða breyta þeim tæknilegu upplýsingum sem það hefur veitt samkvæmt ákvæðum 10. tl. þessarar greinar og viðauka B við samning þennan, er öllum öðrum aðildarríkjum hefur verið tilkynnt um það með 90 daga fyrirvara og með þeim takmörkunum sem leiðir af ákvæðum viðauka D við samning þennan. Skynjarar sem komið hafa í annarra stað og við- bótar skynjarar eru háðir viðurkenningu sam- kvæmt ákvæðum viðauka D við samning þennan áður en þeir eru notaðir í könnunarflugi.

13. Nú telur aðildarríki eða hópur aðildarríkja samkvæmt reynslu sinni af notkun tiltekinnar könnunarflugvélar að einhver skynjari hennar eða fylgibúnaður hans sem komið hefur verið fyrir í flugvél samsvari ekki þeim sem viðurkenndir hafa verið samkvæmt ákvæðum viðauka D, og skulu þá þau aðildarríki sem hagsmuna hafa að gæta skýra öllum öðrum aðildarríkjum frá því sem þau hafa í huga. Aðildarríki það sem tilgreindi flugvélinu skal:

(A) gera nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja að skynjarinn ásamt fylgibúnaði sem komið hefur verið fyrir í könnunarflugvél samsvari þeim sem viðurkenndir hafa verið samkvæmt ákvæðum við- auka D, þar með talið með viðgerð, stillingu eða endurnýjun á viðkomandi skynjara eða fylgibún- aði hans eftir því sem þörf krefur, og

(B) aðildarríki það sem tilgreindi flugvélinu skal að beiðni aðildarríkis sem hagsmuna hefur að gæta sýna fram á það með sönnunarflugi er fram fari í tengslum við næstu notkun viðkomandi

Article. In the event that the observation aircraft is provided by the observed Party, the latter shall provide a sideways-looking synthetic aperture radar with a ground resolution of no worse than six metres, determined by the object separation method.

10. When designating an aircraft as an observa- tion aircraft pursuant to Article V of this Treaty, each State Party shall inform all other States Parties of the technical information on each sensor installed on such aircraft as provided for in Annex B to this Treaty.

11. Each State Party shall have the right to take part in the certification of sensors installed on observation aircraft in accordance with the provi- sions of Annex D. No observation aircraft of a given type shall be used for observation flights until such type of observation aircraft and its sensors has been certified in accordance with the provisions of Annex D to this Treaty.

12. A State Party designating an aircraft as an observation aircraft shall, upon 90-day prior notice to all other States Parties and subject to the provisions of Annex D to this Treaty, have the right to remove, replace or add sensors, or amend the technical information it has provided in ac- cordance with the provisions of paragraph 10 of this Article and Annex B to this Treaty. Replace- ment and additional sensors shall be subject to certification in accordance with the provisions of Annex D to this Treaty prior to their use during an observation flight.

13. In the event that a State Party or group of States Parties, based on experience with using a particular observation aircraft, considers that any sensor or its associated equipment installed on an aircraft does not correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D, the interested States Parties shall notify all other States Parties of their concern. The State Party that designated the aircraft shall:

(A) take the steps necessary to ensure that the sensor and its associated equipment installed on the observation aircraft correspond to those cer- tified in accordance with the provisions of Annex D, including, as necessary, repair, adjustment or replacement of the particular sensor or its associ- ated equipment; and

(B) at the request of an interested State Party, by means of a demonstration flight set up in connection with the next time that the aforemen- tioned observation aircraft is used, in accordance

flugvélar, samkvæmt ákvæðum viðauka F, að skynjarinn og fylgibúnaður hans sem komið hefur verið fyrir í könnunarflugvél samræmist þeim sem viðurkenndir hafa verið samkvæmt ákvæðum viðauka D. Önnur aðildarríki sem láta í ljós efa varðandi skynjara og fylgibúnað hans sem komið hefur verið fyrir í könnunarflugvél eiga rétt á að senda starfslíð til þátttöku í slíku sönnunarflugi.

14. Ef aðildarríkin láta sig enn varða um hvort skynjari og fylgibúnaður hans sem komið hefur verið fyrir í könnunarflugvél samræmist þeim sem viðurkenndir hafa verið samkvæmt ákvæðum viðauka D eftir að farið hefur verið eftir því sem í 13. tl. þessarar greinar segir, má vísa málinu til samráðsnefndar um opna lofthelgi.

V. grein TILGREINING FLUGVÉLA

1. Hvert aðildarríki á rétt á að tilgreina eina eða fleiri tegundir eða framleiðslugerðir flugvéla, skrásettar hjá viðkomandi stjórnvöldum aðildarríkis, sem könnunarflugvélar.

2. Hvert aðildarríki á rétt á að tilgreina tegundir eða framleiðslugerðir flugvéla sem könnunarflugvélar eða bæta nýjum tegundum eða framleiðslugerðum við þær sem það hefur þegar tilgreint, enda tilkynni það ákvörðun sína öllum öðrum aðildarríkjum með 30 daga fyrirvara. Í tilkynningu um tilgreiningu flugvéartegundar eða framleiðslugerðar skulu vera þær upplýsingar sem gerinir í viðauka C við samning þennan.

3. Hvert aðildarríki á rétt á að fella úr gildi tilgreiningu sína á tegund eða framleiðslugerð flugvéla, enda tilkynni það ákvörðun sína öllum öðrum aðildarríkjum með 90 daga fyrirvara.

4. Aðeins má krefjast þess að ein flugvél tiltekinnar tegundar og framleiðslugerðar, sem ber nákvæmlega eins skynjara tengda henni, sé látin í té til viðurkenningar samkvæmt ákvæðum viðauka D við samning þennan.

5. Hver könnunarflugvél skal geta borið þá flugáhöfn og starfslíð sem í III. kafla VI. greinar segir.

VI. grein VAL Á KÖNNUNARFLUGVÉLUM, ALMENN ÁKVÆÐI UM TILHÖGUN KÖNNUNARFLUGS, OG HVERNING KÖNNUNARFLUG SKULI SKIPULAGT

with the provisions of Annex F, demonstrate that the sensor and its associated equipment installed on the observation aircraft correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D. Other States Parties that express concern regarding a sensor and its associated equipment installed on an observation aircraft shall have the right to send personnel to participate in such a demonstration flight.

14. In the event that, after the steps referred to in paragraph 13 of this Article have been taken, the States Parties remain concerned as to whether a sensor or its associated equipment installed on an observation aircraft correspond to those certified in accordance with the provisions of Annex D, the issue may be referred to the Open Skies Consultative Commission.

Article V AIRCRAFT DESIGNATION

1. Each State Party shall have the right to designate as observation aircraft one or more types or models of aircraft registered by the relevant authorities of a State Party.

2. Each State Party shall have the right to designate types or models of aircraft as observation aircraft or add new types or models of aircraft to those designated earlier by it, provided that it notifies all other States Parties 30 days in advance thereof. The notification of the designation of aircraft of a type or model shall contain the information specified in Annex C to this Treaty.

3. Each State Party shall have the right to delete types or models of aircraft designated earlier by it, provided that it notifies all other States Parties 90 days in advance thereof.

4. Only one exemplar of a particular type and model of aircraft with an identical set of associated sensors shall be required to be offered for certification in accordance with the provisions of Annex D to this Treaty.

5. Each observation aircraft shall be capable of carrying the flight crew and the personnel specified in Article VI, Section III.

Article VI CHOICE OF OBSERVATION AIRCRAFT, GENERAL PROVISIONS FOR THE CONDUCT OF OBSERVATION FLIGHTS, AND REQUIREMENTS FOR MISSION PLANNING

I. KAFLI VAL Á KÖNNUNARFLUGVÉLUM
OG ALMENN ÁKVÆÐI UM
TILHÖGUN KÖNNUNARFLUGS

1. Til könnunarflugs skal nota könnunarflugvél sem tilgeind hefur verið af aðildarríki samkvæmt V. grein. Nýti hinn kannaði aðili sér ekki rétt sinn til að leggja til könnunarflugvél sem hann hefur sjálfur tilgreint á könnunaraðili rétt á að leggja til flugvélin. Leggi könnunaraðili flugvélin til má hún vera flugvél sem hann hefur sjálfur tilgreint, eða flugvél sem annað aðildarríki hefur tilgreint. Leggi hinn kannaði aðili könnunarflugvél til á könnunaraðili rétt á að fá lagða sér til flugvél sem flogið getur án eldsneytistöku að minnsta kosti jafn langt, að teknu tilliti til varaeldsneytisbirgða, og nýmur helmingi þeirrar fluglengdar sem tilkynnt er samkvæmt undirlið G í 5. tl. þessa kafla.

2. Aðildarríki á rétt á að nota, með þeim hætti sem í 1. tl. þessa kafla segir, könnunarflugvél sem annað aðildarríki hefur tilgreint til könnunarflugs. Viðkomandi aðildarríki skulu ákveða sín á milli hver tilhögun skuli á því höfð, þannig að gert sé ráð fyrir virkri þátttöku hvað varðar opna lofthelgi.

3. Aðildarríki sem rétt eiga til könnunarflugs mega samræma áætlanir sínar um framkvæmd könnunarflugs samkvæmt viðauka H við samning þennan. Aðildarríki er eki skylt að fallast á að könnunarflug fari fram oftast en einu sinni á hverju 96 klukkustunda tímabili sem tilgreint er í 9. tl. þessa kafla, nema það hafi farið fram á sönnunarflug samkvæmt viðauka F við samning þennan. Hafi það verið gert ber aðildarríkinu að fallast á að hin tvö könnunarflug skarist um allt að 24 klukkustundir. Er því hefur verið tilkynnt um niðurstöður samræmingar á áætlunum um könnunarflug skal hvert aðildarríki sem á landsvæði er fljúga skal könnunarflug yfir tjá öðrum aðildarríkjum samkvæmt ákvæðum viðauka H hvort það muni nýta sér rétt sinn til að leggja til eigin könnunarflugvél við hvert einstakt könnunarflug.

4. Eigi síðar en 90 dögum eftir að samningur þessi hefur verið undirritaður skal hvert aðildarríki skýra öllum öðrum aðildarríkjum frá:

(A) fyrir hverjum fjölda flugferða til könnunarflugs, flutningaflugs og yfirflugs diplómatisks heimild er í gildi samkvæmt tilhögun um opna lofthelgi,

SECTION I. CHOICE OF OBSERVATION
AIRCRAFT AND GENERAL
PROVISIONS FOR THE CON-
DUCT OF OBSERVATION
FLIGHTS

1. Observation flights shall be conducted using observation aircraft that have been designated by a State Party pursuant to Article V. Unless the observed Party exercises its right to provide an observation aircraft that it has itself designated, the observing Party shall have the right to provide the observation aircraft. In the event that the observing Party provides the observation aircraft, it shall have the right to provide an aircraft that it has itself designated or an aircraft designated by another State Party. In the event that the observed Party provides the observation aircraft, the observing Party shall have the right to be provided with an aircraft capable of achieving a minimum unrefuelled range, including the necessary fuel reserves, equivalent to one-half of the flight distance, as notified in accordance with paragraph 5, subparagraph (G) of this Section.

2. Each State Party shall have the right, pursuant to paragraph 1 of this Section, to use an observation aircraft designated by another State Party for observation flights. Arrangements for the use of such aircraft shall be worked out by the States Parties involved to allow for active participation in the Open Skies regime.

3. States Parties having the right to conduct observation flights may co-ordinate their plans for conducting observation flights in accordance with Annex H to this Treaty. No State Party shall be obliged to accept more than one observation flight at any one time during the 96-hour period specified in paragraph 9 of this Section, unless that State Party has requested a demonstration flight pursuant to Annex F to this Treaty. In that case, the observed Party shall be obliged to accept an overlap for the observation flights of up to 24 hours. After having been notified of the results of the co-ordination of plans to conduct observation flights, each State Party over whose territory observation flights are to be conducted shall inform other States Parties, in accordance with the provisions of Annex H, whether it will exercise, with regard to each specific observation flight, its right to provide its own observation aircraft.

4. No later than 90 days after signature of this Treaty, each State Party shall provide notification to all other States Parties:

(A) of the standing diplomatic clearance number for Open Skies observation flights, flights of transport aircraft and transit flights; and

(B) hvert eða hver tungumál samráðsnefndar um opna lofthelgi, af þeim sem tilgreind eru í 7. t. l. 1. kafla viðauka L, starfslið skuli nota við allar aðgerðir í tengslum við könnunarflug yfir landsvæði þess og til að framkvæma flugáætlun og fullgera framkvæmdarskýrslu, ef tungumál það sem nota skal er ekki það sem mælt er til að notað sé í viðauka 10 með samþykkt um alþjóðaflugmál, II. bindi, lið 5.2.1.1.2.

5. Könnunaraðili skal skýra hinum kannaða aðila frá fyrirætlun sinni um að könnunarflug fari fram ekki síðar en 72 klukkustundum fyrir áætlaðan komutíma könnunaraðila á komustað hjá hinum kannaða aðila. Um helgar skal aðildarríki sem tilkynnir slíkt forðast af fremsta megni að nýta sér lágmarkstíma til tilkynningar. Í tilkynningu skal greina:

(A) þann komustað sem óskað er að nota, og þann flugvöll opinnar lofthelgi sem könnunarflug skal hafið frá, ef við á,

(B) á hverjum degi og tíma áætlað er að könnunaraðili komi á komustað og á hverjum degi og tíma áætlað er að flogið verði frá komustað til flugvallar opinnar lofthelgi, ef við á, svo og sérstakan aðbúnað til dvalar sem þörf kann að vera fyrir,

(C) þann stað, tilgreindan í fylgiskjali 1 með viðauka E, þar sem óskað er að athugun fyrir flugtak fari fram, og þann dag og tíma er þá athugun skal hefja samkvæmt ákvæðum viðauka F,

(D) flutningsaðferð, og ef við á þær tegundir og framleiðslugerðir flutningaflugvéla sem notaðar eru á leið til komustaðar, ef hinn kannaði aðili leggur til þá könnunarflugvél sem nota skal til könnunarflugsins,

(E) diplómatsíkt heimildarnúmer könnunarflugsins og flugs flutningaflugvéla þeirra sem notaðar eru til að flytja starfslið til og frá landsvæði hins kannaða aðila svo könnunarflug fari fram,

(F) hver könnunarflugvél er, eins og tilgreint er í viðauka C,

(G) hversu langt áætlað er að flogið verði til könnunar, og

(H) nöfn starfsmanna, kyn, fæðingardag og -stað, vegabréfsnúmer og útgáfuaðildarríki, svo og hlutverk.

6. Kannaður aðili sem fær tilkynningu samkvæmt 5. t. l. þessa kafla skal staðfesta móttöku hennar innan 24 klukkustunda. Notfæri hann sér rétt sinn til að leggja til könnunarflugvél skal í

(B) of which language or languages of the Open Skies Consultative Commission specified in Annex L, Section I, paragraph 7 to this Treaty shall be used by personnel for all activities associated with the conduct of observation flights over its territory, and for completing the mission plan and mission report, unless the language to be used is the one recommended in Annex 10 to the Convention on International Civil Aviation, Volume II, paragraph 5.2.1.1.2.

5. The observing Party shall notify the observed Party of its intention to conduct an observation flight, no less than 72 hours prior to the estimated time of arrival of the observing Party at the point of entry of the observed Party. States Parties providing such notifications shall make every effort to avoid using the minimum pre-notification period over weekends. Such notification shall include:

(A) the desired point of entry and, if applicable, Open Skies airfield where the observation flight shall commence;

(B) the date and estimated time of arrival of the observing Party at the point of entry and the date and estimated time of departure for the flight from the point of entry to the Open Skies airfield, if applicable, indicating specific accommodation needs;

(C) the location, specified in Annex E, Appendix 1, where the conduct of the pre-flight inspection is desired and the date and start time of such pre-flight inspection in accordance with the provisions of Annex F;

(D) the mode of transport and, if applicable, type and model of the transport aircraft used to travel to the point of entry in the event that the observation aircraft used for the observation flight is provided by the observed Party;

(E) the diplomatic clearance number for the observation flight or for the flight of the transport aircraft used to bring the personnel in and out of the territory of the observed Party to conduct an observation flight;

(F) the identification of the observation aircraft, as specified in Annex C;

(G) the approximate observation flight distance; and

(H) the names of the personnel, their gender, date and place of birth, passport number and issuing State Party, and their function.

6. The observed Party that is notified in accordance with paragraph 5 of this Section shall acknowledge receipt of the notification within 24 hours. In the event that the observed Party exer-

staðfestingunni veita þær upplýsingar um flugvélinna sem getið er í F-lið 5. tl. þessa kafla. Skal könnunaraðila heimilt að koma til komustaðar á þeim áætlaða komutíma sem tilkynntur hefur verið samkvæmt 5. tl. þessa kafla. Áætlaður brottfarartími frá komustað til þess flugvallar opinnar lofthelgi þar sem lagt skal upp í könnunarflug, svo og hvar athugun fyrir flugtak skal framkvæmd og hvenær hún skal hefjast, er háð staðfestingu hins kannaða aðila.

7. Meðal starfslíðs könnunaraðila getur verið starfsfólk sem önnur aðildarríki hafa tilnefnt samkvæmt XIII. grein.

8. Um leið og könnunaraðili veitir hinum kannaða aðila tilkynningu samkvæmt 5. tl. þessa kafla skal hann einnig tilkynna öllum öðrum aðildarríkjum um þá fyrirætlan sína að láta könnunarflug fara fram.

9. Sá tími sem líður frá áætluðum komutíma á komustað og þar til könnunarflugi er lokið skal ekki vera lengri en 96 klukkustundir nema um annað sé samið. Fari hinn kannaði aðili fram á sönnunarflug samkvæmt viðauka F við samninginn skal hann framlengja 96 klukkustunda frestinn samkvæmt 4. tl. III. kafla viðauka F ef könnunaraðili þarfnast lengri tíma til að hann geti hindrunarlaust lokið framkvæmdaráætlun sinni.

10. Er könnunarflugvél er komin á komustað skal hinn kannaði aðili athuga ophlífar á skynjurum og önnur tæki sem hindra notkun þeirra til staðfestingar á því að þeim er réttilega fyrir komið samkvæmt viðauka E, nema öll aðildarríki sem hagsmuna eiga að gæta hafi komið sér saman um annað.

11. Sé könnunarflugvél lögð til af könnunaraðila á hinn kannaði aðili rétt á að gera athugun fyrir flugtak samkvæmt I. kafla viðauka F þegar flugvélin kemur til komustaðar eða þess flugvallar opinnar lofthelgi sem könnunarflug skal hafið frá. Sé könnunarflugvél lögð til af hinum kannaða aðila samkvæmt 1. tl. þessa kafla á könnunaraðili rétt á að gera athugun á skynjurum fyrir flugtak samkvæmt II. kafla viðauka F. Sé ekki um annað samið skal slíkum athugunum vera lokið áður en könnunarflug skal hafið samkvæmt tilgreiningu í flugáætlun.

cises its right to provide the observation aircraft, the acknowledgement shall include the information about the observation aircraft specified in paragraph 5, subparagraph (F) of this Section. The observing Party shall be permitted to arrive at the point of entry at the estimated time of arrival as notified in accordance with paragraph 5 of this Section. The estimated time of departure for the flight from the point of entry to the Open Skies airfield where the observation flight shall commence and the location, the date and the start time of the pre-flight inspection shall be subject to confirmation by the observed Party.

7. Personnel of the observing Party may include personnel designated pursuant to Article XIII by other States Parties.

8. The observing Party, when notifying the observed Party in accordance with paragraph 5 of this Section, shall simultaneously notify all other States Parties of its intention to conduct the observation flight.

9. The period from the estimated time of arrival at the point of entry until completion of the observation flight shall not exceed 96 hours, unless otherwise agreed. In the event that the observed Party requests a demonstration flight pursuant to Annex F to the Treaty, it shall extend the 96-hour period pursuant to Annex F, Section III, paragraph 4, if additional time is required by the observing Party for the unrestricted execution of the mission plan.

10. Upon arrival of the observation aircraft at the point of entry, the observed Party shall inspect the covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors to confirm that they are in their proper position pursuant to Annex E, unless otherwise agreed by all States Parties involved.

11. In the event that the observation aircraft is provided by the observing Party, upon the arrival of the observation aircraft at the point of entry or at the Open Skies airfield where the observation flight commences, the observed Party shall have the right to carry out the pre-flight inspection pursuant to Annex F, Section I. In the event that, in accordance with paragraph 1 of this Section, an observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to carry out the pre-flight inspection of sensors pursuant to Annex F, Section II. Unless otherwise agreed, such inspections shall terminate no less than four hours prior to the scheduled commencement of the observation flight set forth in the flight plan.

12. Könnunaradili skal sjá til þess að í flugáhöfn hans sé að minnsta kosti einn áhafnarmedlimur sem hefur næga tungumálakunnáttu til að ræða vandkvæðalaust við starfslíð hins kannaða aðila og flugumferðarstjórnvöld hans á þeirri tungu eða þeim tungum sem hinn kannaði aðili hefur tilgreint samkvæmt 4. tl. þessa kafla.

13. Hinn kannaði aðili skal láta flugáhöfninni í té nýjustu veðurspá, loftferðaupplýsingar og upplýsingar um flugöryggi, þar á meðal tilkynningar til flugmanna („notams“). Nýjar viðbótarupplýsingar skulu látnar í té samkvæmt beiðni. Er framkvæmdaráætlun hefur verið staðfest samkvæmt því sem mælt er fyrir um í II. kafla þessarar greinar skulu veittar upplýsingar um hvernig blindflugi skuli hagað og upplýsingar um varaflugvelli á flugleiðinni.

14. Meðan könnunarflug samkvæmt samningi þessum fer fram skulu allar könnunarflugvélar notaðar eins og ákvæði samnings þessa segja fyrir um og í samræmi við hina samþykktu flugáætlun. Með fyrirvara um ákvæði 2. tl. II. kafla þessarar greinar skal könnunarflug einnig fara fram í samræmi við:

(A) birtar kröfur Alþjóðaflugmálastofnunarinnar og þá framkvæmdarhætti sem hún mælir með,

(B) birtar ríkisbundnar reglur um flugumferðarstjórn og framkvæmdarhætti og leiðbeiningar um flugöryggi hjá því aðildarríki sem á landsvæði það sem flogið er yfir.

15. Könnunarflug hefur forgang fyrir allri almennri flugumferð. Hinn kannaði aðili skal sjá til þess að flugumferðarstjórnvöld hans greiði fyrir framkvæmd könnunarflugs samkvæmt samningi þessum.

16. Um borð í flugvél er öll stjórn á því að flugfari fram með öryggi í höndum flugstjóra, og er hann ábyrgur fyrir framkvæmd flugáætlunar.

17. Hinn kannaði aðili skal leggja til:

(A) viðeigandi stilliviðmið til að staðfesta greiningarhæfni skynjara samkvæmt þeim reglum sem settar eru fram í III. kafla viðauka D við samning þennan, sem fljúga skal yfir er sönnunarflug fer fram eða könnunarflug, að kröfu annars hvors aðila, fyrir hvern skynjara sem nota skal á könnunarfluginu. Stilliviðmiðin skulu staðsett á þeim flugvelli þar sem athugun fyrir flugtak fer fram samkvæmt viðauka F við samning þennan.

12. The observing Party shall ensure that its flight crew includes at least one individual who has the necessary linguistic ability to communicate freely with the personnel of the observed Party and its air traffic control authorities in the language or languages notified by the observed Party in accordance with paragraph 4 of this Section.

13. The observed Party shall provide the flight crew, upon its arrival at the point of entry or at the Open Skies airfield where the observation flight commences, with the most recent weather forecast and air navigation information and information on flight safety, including Notices to Airmen. Updates of such information shall be provided as requested. Instrument procedures, and information about alternate airfields along the flight route, shall be provided upon approval of the mission plan in accordance with the requirements of Section II of this Article.

14. While conducting observation flights pursuant to this Treaty, all observation aircraft shall be operated in accordance with the provisions of this Treaty and in accordance with the approved flight plan. Without prejudice to the provisions of Section II, paragraph 2 of this Article, observation flights shall also be conducted in compliance with:

(A) published ICAO standards and recommended practices; and

(B) published national air traffic control rules, procedures and guidelines on flight safety of the State Party whose territory is being overflown.

15. Observation flights shall take priority over any regular air traffic. The observed Party shall ensure that its air traffic control authorities facilitate the conduct of observation flights in accordance with this Treaty.

16. On board the aircraft the pilot-in-command shall be the sole authority for the safe conduct of the flight and shall be responsible for the execution of the flight plan.

17. The observed Party shall provide:

(A) a calibration target suitable for confirming the capability of sensors in accordance with the procedures set forth in Annex D, Section III to this Treaty, to be overflown during the demonstration flight or the observation flight upon the request of either Party, for each sensor that is to be used during the observation flight. The calibration target shall be located in the vicinity of the airfield at which the pre-flight inspection is conducted pursuant to Annex F to this Treaty;

(B) þá aðstöðu til eldsneytistöku og þjónustu fyrir könnunarflugvélinu eða flutningaflugvélar á komustað, á flugvelli opinnar lofthelgi, á hverjum eldsneytistökuflugvelli og á þeim brottfararstað sem tilgreindur er í flugáætlun, sem venjulega er veitt flugvéllum í atvinnuflugi, í samræmi við þær forskriftir sem birtar hafa verið hvað varðar hinn tilgreinda flugvöll,

(C) máltíðir og dvalaraðstöðu fyrir starfslíð könnunaraðila, og

(D) frekari aðbúnað að ósk könnunaraðila eins og könnunaraðili og hinn kannaði aðili kunna að verða ásáttir um, til að greiða fyrir framkvæmd könnunarflugs.

18. Allur kostnaður við könnunarflug, þar með talinn kostnaður af skráningu og úrvinnslu þeirra upplýsinga sem aflað hefur verið með skynjurum, skal endurgreiddur samkvæmt 9. t. I. kafla viðauka L við samning þennan.

19. Áður en könnunarflugvél fer frá brottfararstað skal hinn kannaði aðili staðfesta að ophlífum á skynjurum og öðrum tækjum sem hindra notkun þeirra sé réttilega fyrir komið samkvæmt viðauka E við samning þennan.

20. Sé ekki um annað samið skal könnunaraðili yfirgefa brottfararstað eigi síðar en 24 klukkustundum eftir að könnunarflugi er lokið, nema veðurskilyrði eða flughæfi könnunarflugvélarinnar eða flutningaflugvéla komi í veg fyrir það, en þá skal brottflug hafið eins fljótt og unnt er.

21. Könnunaraðili skal gera framkvæmdarskýrslu um könnunarflugið og nota við það videigandi form sem samráðsnefnd um opna lofthelgi hefur komið á. Í framkvæmdarskýrslu skulu vera videigandi upplýsingar um dag og tíma könnunarflugs, leið, flughæð og veður, hvenær, hvar og hve lengi hver skynjari er í notkun, áætlað magn upplýsinga sem skynjarar hafa aflað, og niðurstöður athugunar ophlifa á skynjurum og annarra tækja sem hindra notkun þeirra, eins og mælt er fyrir um í VII. grein og í viðauka E. Framkvæmdarskýrsla skal undirrituð af könnunaraðila og hinum kannaða aðila á brottfararstað, og skal könnunaraðili láta hana í té öllum öðrum aðildarríkjum innan sjö daga frá því er hann fer frá brottfararstað.

II. KAFLI SKIPULAGNING KÖNNUNARFLUGS

1. Sé ekki um annað samið skal könnunaraðili þegar hann er kominn á flugvöll opinnar lofthelgi

(B) customary commercial aircraft fuelling and servicing for the observation aircraft or transport aircraft at the point of entry, at the Open Skies airfield, at any refuelling airfield, and at the point of exit specified in the flight plan, according to the specifications that are published about the designated airfield;

(C) meals and the use of accommodation for the personnel of the observing Party; and

(D) upon the request of the observing Party, further services, as may be agreed upon between the observing and observed Parties, to facilitate the conduct of the observation flight.

18. All costs involved in the conduct of the observation flight, including the costs of the recording media and the processing of the data collected by sensors, shall be reimbursed in accordance with Annex L, Section I, paragraph 9 to this Treaty.

19. Prior to the departure of the observation aircraft from the point of exit, the observed Party shall confirm that the covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors are in their proper position pursuant to Annex E to this Treaty.

20. Unless otherwise agreed, the observing Party shall depart from the point of exit no later than 24 hours following completion of the observation flight, unless weather conditions or the airworthiness of the observation aircraft or transport aircraft do not permit, in which case the flight shall commence as soon as practicable.

21. The observing Party shall compile a mission report of the observation flight using the appropriate format developed by the Open Skies Consultative Commission. The mission report shall contain pertinent data on the date and time of the observation flight, its route and profile, weather conditions, time and location of each observation period for each sensor, the approximate amount of data collected by sensors, and the result of inspection of covers for sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors in accordance with Article VII and Annex E. The mission report shall be signed by the observing and observed Parties at the point of exit and shall be provided by the observing Party to all other States Parties within seven days after departure of the observing Party from the point of exit.

SECTION II. REQUIREMENTS FOR MISSION PLANNING

1. Unless otherwise agreed, the observing Party shall, after arrival at the Open Skies airfield,

láta hinum kannaða aðila í té framkvæmdaráætlun fyrir hið fyrirhugaða könnunarflug er uppfyllir þær kröfur sem gerðar eru í 2. og 4. tl. þessa kafla.

2. Í framkvæmdaráætlun má kveða á um könnunarflug þar sem gert er ráð fyrir könnun á hvaða stað sem er á landsvæði kannaðs aðila, þar með talið á svæðum sem hinn kannaði aðili hefur tilgreint sem hættulegt flugsvæði í þeim heimildum sem tilgreindar eru í viðauka I. Flugferill könnunarflugvélar má ekki liggja nær en 10 km frá landamærum nærliggjandi ríkis sem ekki er aðildarríki, en skal leyfður að þeirri fjarlægð.

3. Í framkvæmdaráætlun má gera ráð fyrir að sá flugvöllur opinnar lofthelgi þar sem könnunarflugi lýkur, svo og brottfararstaður, sé annar en sá flugvöllur opinnar lofthelgi sem könnunarflug er hafið frá, eða komustaður. Ef við á skal tilgreina í framkvæmdaráætlun hvenær könnunarflug skal hafið, hvenær og hvar óskað er eftir að lenda til eldsneytistöku eða til hvíldar, og hvenær könnunarflugi skal fram haldið eftir landingu til eldsneytistöku eða hvíldar innan þess 96 klukkustunda tímabils sem kveðið er á um í 9. tl. I. kafla þessarar greinar.

4. Í framkvæmdaráætlun skal tilgreina allar upplýsingar sem nauðsynlegar eru til að leggja megi fram flugáætlun, og skal byggt á:

(A) að ekki verði flogið lengra könnunarflug en kveðið er á um í I. kafla viðauka A,

(B) að flugleið og flughæð könnunarflugs sé í samræmi við kröfur Alþjóðaflugmálastofnunarinnar og þá framkvæmdarhætti sem hún mælir með til öryggis í könnunarflugi, að teknu tilliti til mismunandi ríkisbundinna flugreglna, með fyrirvara um ákvæði 2. tl. þessa kafla,

(C) að í framkvæmdaráætlun sé tekið tillit til upplýsinga um hættulegt loftrými, svo sem þær eru veittar samkvæmt viðauka I,

(D) að könnunarflugvél fljúgi ekki svo lágt yfir jörð að könnunaraðili geti farið fram úr þeim mörkum á skynjunarhæfni við jörð fyrir hvern skynjara sem tilgreind er í 2. tl. IV. greinar,

(E) að ekki sé gert ráð fyrir að könnunarflug hefjist síðar en 24 klukkustundum eftir að framkvæmdaráætlun er lögð fram, nema um annað sé samið,

(F) að könnunarflugvél fljúgi beina leið milli þeirra hnitpunkta eða fastra siglingafræðilegra viðmiðunarpunkta sem tilgreindir eru í framkvæmdaráætlun, í hinni tilgreindu röð,

submit to the observed Party a mission plan for the proposed observation flight that meets the requirements of paragraphs 2 and 4 of this Section.

2. The mission plan may provide for an observation flight that allows for the observation of any point on the entire territory of the observed Party, including areas designated by the observed Party as hazardous airspace in the source specified in Annex I. The flight path of an observation aircraft shall not be closer than, but shall be allowed up to, ten kilometres from the border with an adjacent State that is not a State Party.

3. The mission plan may provide that the Open Skies airfield where the observation flight terminates, as well as the point of exit, may be different from the Open Skies airfield where the observation flight commences or the point of entry. The mission plan shall specify, if applicable, the commencement time of the observation flight, the desired time and place of planned refuelling stops or rest periods, and the time of continuation of the observation flight after a refuelling stop or rest period within the 96-hour period specified in Section I, paragraph 9 of this Article.

4. The mission plan shall include all information necessary to file the flight plan and shall provide that:

(A) the observation flight does not exceed the relevant maximum flight distance as set forth in Annex A, Section I;

(B) the route and profile of the observation flight satisfies observation flight safety conditions in conformity with ICAO standards and recommended practices, taking into account existing differences in national flight rules, without prejudice to the provisions of paragraph 2 of this Section;

(C) the mission plan takes into account information on hazardous airspace, as provided in accordance with Annex I;

(D) the height above ground level of the observation aircraft does not permit the observing Party to exceed the limitation on ground resolution for each sensor, as set forth in Article IV, paragraph 2;

(E) the estimated time of commencement of the observation flight shall be no less than 24 hours after the submission of the mission plan, unless otherwise agreed;

(F) the observation aircraft flies a direct route between the co-ordinates or navigation fixes designated in the mission plan in the declared sequence; and

(G) að flugferill skerist ekki oftari en einu sinni í sama punkti nema um annað sé samið, og könnunarflugvélin fljúgi ekki umhverfis neinn stað nema um annað sé samið. Ákvæði þessa staflíðs gilda ekki um flugtak könnunarflugvélar, flug hennar yfir stillingarviðmið eða landingu hennar.

5. Ef framkvæmdaráætlun sú sem könnunaraðili leggur fram gerir ráð fyrir að flogið sé um hættulegt loftrými skal hinn kannaði aðili:

(A) tilgreina í hverju sú hættu er fólgin sem að könnunarflugvélinni stöðjar,

(B) greiða fyrir framkvæmd könnunarflugsins með því að aðlaga eða stöðva þá starfsemi sem tilgreind er samkvæmt staflíð A í þessum tölulíð,

(C) leggja til aðra flughæð, flugleið eða tíma-setningu.

6. Eigi síðar en fjórum klukkustundum eftir að framkvæmdaráætlun hefur verið lögð fram skal hinn kannaði aðili samþykkja hana eða leggja til breytingar á henni samkvæmt 4. t. I. kafla VIII. greinar og 5. t. þessa kafla. Með breytingunum skal ekki komið í veg fyrir könnun neins staðar á öllu landsvæði hins kannaða aðila, heldur ekki þeim sem hinn kannaði aðili hefur tilgreint sem hættulegt loftrými í þeim heimildum sem tilgreindar eru í viðauka I við samning þennan. Er fallist hefur verið á framkvæmdaráætlun skal hún undirrituð af könnunaraðila og hinum kannaða aðila. Hafi aðilar ekki náð samkomulagi um framkvæmdaráætlun innan átta klukkustunda frá því er upphafleg framkvæmdaráætlun er lögð fram á könnunaraðili rétt á að synja um framkvæmd könnunarflugsins samkvæmt ákvæðum VIII. greinar samnings þessa.

7. Ef fyrirhuguð flugleið könnunarflugs liggur nærri landamærum annarra aðildarríkja eða annarra ríkja getur hinn kannaði aðili skýrt því ríki eða þeim ríkjum frá hinni fyrirhuguðu flugleið og á hvaða degi og tíma könnunarflug fer fram.

8. Aðildarríki það sem leggur til könnunarflugvél skal með samráði við hitt aðildarríkið tafarlaust leggja fram flugáætlun á grundvelli hinnar samþykktu framkvæmdaráætlunar, og skal hún vera þess efnis sem tilgreint er í viðauka 2 við samþykkt um alþjóðaflugmál og í því formi sem tilgreint er í skjali Alþjóðaflugmálastofnunarinnar nr. 4444-RAC/501/12, "Flugumferðarreglur og flugumferðarþjónusta", með áorðnum breytingum.

III. KAFLI SÉRSTAKAR REGLUR

1. Ef hinn kannaði aðili leggur til könnunarflugvél á könnunaraðili rétt á að hafa þar um borð

(G) the flight path does not intersect at the same point more than once, unless otherwise agreed, and the observation aircraft does not circle around a single point, unless otherwise agreed. The provisions of this subparagraph do not apply for the purposes of taking off, flying over calibration targets, or landing by the observation aircraft.

5. In the event that the mission plan filed by the observing Party provides for flights through hazardous airspace, the observed Party shall:

(A) specify the hazard to the observation aircraft;

(B) facilitate the conduct of the observation flight by co-ordination or suppression of the activity specified pursuant to subparagraph (A) of this paragraph; or

(C) propose an alternative flight altitude, route, or time.

6. No later than four hours after submission of the mission plan, the observed Party shall accept the mission plan or propose changes to it in accordance with Article VIII, Section I, paragraph 4 and paragraph 5 of this Section. Such changes shall not preclude observation of any point on the entire territory of the observed Party, including areas designated by the observed Party as hazardous airspace in the source specified in Annex I to this Treaty. Upon agreement, the mission plan shall be signed by the observing and observed Parties. In the event that the Parties do not reach agreement on the mission plan within eight hours of the submission of the original mission plan, the observing Party shall have the right to decline to conduct the observation flight in accordance with the provisions of Article VIII of this Treaty.

7. If the planned route of the observation flight approaches the border of other States Parties or other States, the observed Party may notify that State or those States of the estimated route, date and time of the observation flight.

8. On the basis of the agreed mission plan the State Party providing the observation aircraft shall, in co-ordination with the other State Party, file the flight plan immediately, which shall have the content specified in Annex 2 to the Convention on International Civil Aviation and shall be in the format specified by ICAO Document No. 4444-RAC/501/12, "Rules of the Air and Air Traffic Services", as revised or amended.

SECTION III. SPECIAL PROVISIONS

1. In the event that the observation aircraft is provided by the observing Party, the observed

tvo flugfylgdarmenn og einn túlk auk eins flugfylgdarmanns fyrir hverja skynjarastjórnstöð um borð, sé ekki um annað samið. Flugfylgdarmenn og túlkar njóta þeirra réttinda og bera þær skyldur sem tilgreindar eru í viðauka G við samning þennan.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. tl. þessa kafla er könnunaraðila, ef hann notar könnunarflugvél með hámarks heildarflugtakspunga sem ekki er yfir 35.000 kg til könnunarflugs sem tilkynnt er um samkvæmt stafild G í 5. tl. I. kafla þessarar greinar að verði ekki lengra en 1.500 km, er honum ekki skylt að taka við fleiri en tveimur flugfylgdarmönnum og einum túlki um borð í könnunarflugvélin, nema um annað sé samið.

3. Ef hinn kannaði aðili leggur til könnunarflugvél skal hinn kannaði aðili heimila starfsliði könnunaraðila að ferðast til komustaðar hins kannaða aðila með sem greiðustum hætti. Starfslið könnunaraðila má kjósa að ferðast til komustaðar með farartækjum á landi, sjó eða í lofti, þar með talið með flugvél í eigu hvaða aðildarríkis sem er. Reglur um slíka för eru settar fram í viðauka E við samning þennan.

4. Ef könnunaraðili leggur til könnunarflugvél má hinn kannaði aðili hafa þar um borð tvo flugfulltrúa og einn túlk auk eins flugfulltrúa fyrir hverja skynjarastjórnstöð, sé ekki um annað samið. Flugfulltrúar og túlkar njóta þeirra réttinda og bera þær skyldur sem tilgreindar eru í viðauka G við samning þennan.

5. Ef könnunaraðildarríkið leggur til könnunarflugvél sem annað aðildarríki en könnunaraðili eða hinn kannaði aðili hefur tilgreint á könnunaraðili rétt á að hafa þar um borð tvo fulltrúa og einn túlk auk eins fulltrúa fyrir hverja skynjarastjórnstöð um borð, sé ekki um annað samið. Ef svo er gilda enn fremur þau ákvæði um flugfylgdarmenn sem sett eru í 1. tl. þessa kafla. Fulltrúar og túlkar njóta þeirra réttinda og bera þær skyldur sem tilgreindar eru í viðauka G við samning þennan.

VII. grein YFIRFLUG

1. Leggja skal upp í yfirflug á vegum könnunaraðila til eða frá landsvæði kannaðs aðila vegna samnings þessa frá landsvæði könnunaraðila eða annars aðildarríkis.

Party shall have the right to have on board the observation aircraft two flight monitors and one interpreter, in addition to one flight monitor for each sensor control station on board the observation aircraft, unless otherwise agreed. Flight monitors and interpreters shall have the rights and obligations specified in Annex G to this Treaty.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Section, in the event that an observing Party uses an observation aircraft which has a maximum take-off gross weight of no more than 35,000 kilograms for an observation flight distance of no more than 1,500 kilometres as notified in accordance with Section I, paragraph 5, subparagraph (G) of this Article, it shall be obliged to accept only two flight monitors and one interpreter on board the observation aircraft, unless otherwise agreed.

3. In the event that the observation aircraft is provided by the observed Party, the observed Party shall permit the personnel of the observing Party to travel to the point of entry of the observed Party in the most expeditious manner. The personnel of the observing Party may elect to travel to the point of entry using ground, sea, or air transportation, including transportation by an aircraft owned by any State Party. Procedures regarding such travel are set forth in Annex E to this Treaty.

4. In the event that the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to have on board the observation aircraft two flight representatives and one interpreter, in addition to one flight representative for each sensor control station on the aircraft, unless otherwise agreed. Flight representatives and interpreters shall have the rights and obligations set forth in Annex G to this Treaty.

5. In the event that the observing State Party provides an observation aircraft designated by a State Party other than the observing or observed Party, the observing Party shall have the right to have on board the observation aircraft two representatives and one interpreter, in addition to one representative for each sensor control station on the aircraft, unless otherwise agreed. In this case, the provisions on flight monitors set forth in paragraph 1 of this Section shall also apply. Representatives and interpreters shall have the rights and obligations set forth in Annex G to this Treaty.

Article VII TRANSIT FLIGHTS

1. Transit flights conducted by an observing Party to and from the territory of an observed Party for the purposes of this Treaty shall originate on the territory of the observing Party or of another State Party.

2. Aðildarríki er skylt að samþykkja yfirflug. Yfirflug skal fara fram á alþjóðlega viðurkenndum flugumferðarþjónustuleiðum, nema viðkomandi aðildarríki samþykki annað, og í samræmi við fyriræli flugumferðarstjórnvalda í hverju aðildarríki þeirrar lofthelgi sem flogið skal um. Þegar tilkynning er veitt hinum kannaða aðila samkvæmt VI. grein skal könnunaraðili tilkynna hverju aðildarríki þeirrar lofthelgi sem flogið skal um.

3. Á yfirflugi er bannað að nota skynjara um borð í könnunarflugvél. Lendi könnunarflugvél á yfirflugi á landsvæði aðildarríkis skal það, er lent hefur verið og fyrir brottför, athuga ophlífar á skynjurum og önnur tæki sem hindra notkun skynjara, til staðfestingar á því að þeim sé réttilega fyrir komið.

VIII. grein.

BÖNN, FRÁVIK FRÁ FLUGÁÆTLUN OG NEYÐARAÐSTÆÐUR

I. KAFLI BANN VIÐ KÖNNUNARFLUGI OG BREYTINGAR Á FRAMKVÆMDARÁÆTLUN

1. Hinn kannaði aðili á rétt á að banna könnunarflug sem ekki er í samræmi við ákvæði samnings þessa.

2. Hinn kannaði aðili á rétt á að banna könnunarflug áður en það hefst ef könnunaraðili kemur ekki á komustað innan 24 klukkustunda frá þeim áætlaða komutíma sem tilgreindur er í tilkynningu veittri samkvæmt 5. tl. I. kafla VI. greinar, nema þau aðildarríki sem í hlut eiga verði ásátt um annað.

3. Ef aðildarríki sem kanna skal bannar könnunarflug samkvæmt þessari grein eða samkvæmt viðauka F skal það þegar tilgreina í framkvæmdaráætlun atvik að banninu. Skal hinn kannaði aðili innan sjö daga veita öllum aðildarríkjum eftir diplómátskum leiðum skriflega skýringu á banninu í þeirri framkvæmdarskýrslu sem gerð er samkvæmt 21. tl. I. kafla VI. greinar. Könnunarflug sem bannað hefur verið skal ekki talið með í kvóta hvors aðildarríkis.

4. Hinn kannaði aðili getur lagt til breytingar á framkvæmdaráætlun af einhverri þeirri ástæðu sem hér greinir:

(A) ef veðurlag hefur áhrif á flugöryggi,

2. Each State Party shall accept transit flights. Such transit flights shall be conducted along internationally recognized Air Traffic Services routes, unless otherwise agreed by the States Parties involved, and in accordance with the instructions of the national air traffic control authorities of each State Party whose airspace is transited. The observing Party shall notify each State Party whose airspace is to be transited at the same time that it notifies the observed Party in accordance with Article VI.

3. The operation of sensors on an observation aircraft during transit flights is prohibited. In the event that, during the transit flight, the observation aircraft lands on the territory of a State Party, that State Party shall, upon landing and prior to departure, inspect the covers of sensor apertures or other devices that inhibit the operation of sensors to confirm that they are in their proper position.

Article VIII

PROHIBITIONS, DEVIATIONS FROM FLIGHT PLANS AND EMERGENCY SITUATIONS

SECTION I. PROHIBITION OF OBSERVATION FLIGHTS AND CHANGES TO MISSION PLANS

1. The observed Party shall have the right to prohibit an observation flight that is not in compliance with the provisions of this Treaty.

2. The observed Party shall have the right to prohibit an observation flight prior to its commencement in the event that the observing Party fails to arrive at the point of entry within 24 hours after the estimated time of arrival specified in the notification provided in accordance with Article VI, Section I, paragraph 5, unless otherwise agreed between the States Parties involved.

3. In the event that an observed State Party prohibits an observation flight pursuant to this Article or Annex F, it shall immediately state the facts for the prohibition in the mission plan. Within seven days the observed Party shall provide to all States Parties, through diplomatic channels, a written explanation for this prohibition in the mission report provided pursuant to Article VI, Section I, paragraph 21. An observation flight that has been prohibited shall not be counted against the quota of either State Party.

4. The observed Party shall have the right to propose changes to the mission plan as a result of any of the following circumstances:

(A) the weather conditions affect flight safety;

(B) ef ástand þess flugvallar opinnar lofthelgi sem nota skal, varaflugvalla eða eldsneytis-tökuflugvalla er slíkt að ekki sé unnt að nota þá,

(C) ef framkvæmdaráætlun samrýmist ekki 2. og 4. t. II. kafla VI. greinar.

5. Ef könnunaraðili er ósammála þeim breytingum á framkvæmdaráætlun sem lagðar hafa verið til getur hann lagt til aðra valkosti. Sé samkomulagi um framkvæmdaráætlun ekki náð innan átta klukkustunda frá því er upphafleg framkvæmdaráætlun var lögð fram og könnunaraðili telur að breytingar á framkvæmdaráætlun skerði réttindi hans samkvæmt samningi þessum hvað snertir tilhögun könnunarflugs getur hann synjað um könnunarflugið, sem þá skal ekki talið með í kvóta hvors aðildarríkis.

6. Ef könnunaraðili synjar um könnunarflug samkvæmt þessari grein eða samkvæmt viðauka F skal hann þegar skýra ákvörðun sína í framkvæmdaráætlun áður en hann leggur upp. Skal hann innan sjö daga veita öllum aðildarríkjum eftir diplómátskum leiðum skriflega skýringu á ákvörðun sinni í þeirri framkvæmdarskýrslu sem gerð er samkvæmt 21. t. I. kafla VI. greinar.

II. KAFLI FRÁVIK FRÁ FLUGÁÆTLUN

1. Heimila skal að vikið sé frá flugáætlun meðan á könnunarflugi stendur ef það er nauðsynlegt vegna:

- (A) veðurlags sem hefur áhrif á flugöryggi,
- (B) tæknilegra vandkvæða sem varða könnunarflugvélinu,
- (C) hættulegs heilsufarsástands einhvers um borð, eða
- (D) fyrirmæla flugumferðarstjórnar varðandi aðstæður sem stafa af óviðráðanlegum öflum.

2. Einnig skal heimila frávik þegar veðurlag hindrar að skynjarar á sviði sýnilegs ljóss og innrauðir línuskannar komi að notum, ef

- (A) flugöryggiskröfum er fullnægt,
- (B) flugumferðarstjórnvöld leyfa það, í þeim tilvikum þegar ríkisbundnar reglur krefjast leyfis þeirra, og
- (C) greiningarhæfni skynjara fer ekki fram úr því sem kveðið er á um í 2. t. IV. greinar, enda sé ekki um annað samið.

3. Hinn kannaði aðili á rétt á að banna notkun tiltekins skynjara meðan á frávikum stendur sem

(B) the status of the Open Skies airfield to be used, alternate airfields, or refuelling airfields prevents their use; or

(C) the mission plan is inconsistent with Article VI, Section II, paragraphs 2 and 4.

5. In the event that the observing Party disagrees with the proposed changes to the mission plan, it shall have the right to submit alternatives to the proposed changes. In the event that agreement on a mission plan is not reached within eight hours of the submission of the original mission plan, and if the observing Party considers the changes to the mission plan to be prejudicial to its rights under this Treaty with respect to the conduct of the observation flight, the observing Party shall have the right to decline to conduct the observation flight, which shall not be recorded against the quota of either State Party.

6. In the event that an observing Party declines to conduct an observation flight pursuant to this Article or Annex F, it shall immediately provide an explanation of its decision in the mission plan prior to the departure of the observing Party. Within seven days after departure of the observing Party, the observing Party shall provide to all other States Parties, through diplomatic channels, a written explanation for this decision in the mission report provided pursuant to Article VI, Section I, paragraph 21.

SECTION II. DEVIATIONS FROM THE FLIGHT PLAN

1. Deviations from the flight plan shall be permitted during the observation flight if necessitated by:

- (A) weather conditions affecting flight safety;
- (B) technical difficulties relating to the observation aircraft;
- (C) a medical emergency of any person on board; or
- (D) air traffic control instructions related to circumstances brought about by *force majeure*.

2. In addition, if weather conditions prevent effective use of optical sensors and infra-red line-scanning devices, deviations shall be permitted, provided that:

- (A) flight safety requirements are met;
- (B) in cases where national rules so require, permission is granted by air traffic control authorities; and
- (C) the performance of the sensors does not exceed the capabilities specified in Article IV, paragraph 2, unless otherwise agreed.

3. The observed Party shall have the right to prohibit the use of a particular sensor during a

veldur því að flughæð könnunarflugvélar fer niður fyrir lágmarkshæð yfir jörð til notkunar á þeim skynjara samkvæmt þeirri takmörkun á greiningarhæfni við jörð sem tilgreind er í 2. tl. IV. greinar. Ef könnunarflugvél verður vegna fráviks að breyta flugferli sínum um meira en 50 km frá þeim flugferli sem tilgreindur er í flugáætlun má hinn kannaði aðili banna að skynjari sem komið hefur verið fyrir í könnunarflugvélinni sé notaður utan þeirra marka.

4. Ef skynjari bilar á könnunaraðili rétt á að hætta við könnunarflug meðan á því stendur. Flugstjóri getur hætt við könnunarflug ef tæknileg vandkvæði hafa áhrif á öryggi könnunarflugvélar.

5. Ef frávik frá flugáætlun samkvæmt heimild í 1. tl. þessa kafla hefur þau áhrif að hætt er við könnunarflug eða ef hætt er við könnunarflug samkvæmt 4. tl. þessa kafla skal könnunarflugið dregið frá kvóta beggja aðildarríkja, nema hætt sé við það vegna:

(A) bilunar á skynjara í könnunarflugvél sem hinn kannaði aðili hefur lagt til,

(B) tæknilegra vandkvæða sem varða könnunarflugvél sem hinn kannaði aðili hefur lagt til,

(C) hættulegs heilsufarsástands áhafnarmedlims frá hinum kannaða aðila eða flugfylgdarmanns, eða

(D) fyrirmæla flugumferðarstjórnar vegna aðstæðna sem stafa af óviðráðanlegum öflum.

Í slíkum tilvikum getur könnunaraðili ákveðið hvort könnunarflug skuli koma til frádráttar kvótum beggja aðildarríkja.

6. Könnunaraðili skal aðeins halda þeim upplýsingum sem skynjarar hafa aflað ef könnunarflugið kemur til frádráttar kvóta beggja aðildarríkja.

7. Ef vikið er frá flugáætlun skal flugstjóri bregðast við eins og birtar ríkisbundnar flugreglur hins kannaða aðila gera ráð fyrir. Þegar þær ástæður sem leiddu vil fráviks eru ekki lengur fyrir hendi skal könnunarflugvélin halda könnunarflugi sínu áfram samkvæmt flugáætlun með leyfi flugumferðarstjórnvalda. Viðbótarflug könnunarflugvélar vegna fráviks skal ekki talið með í hámarksvegalegd.

8. Starfslíði beggja aðildarríkja um borð í könnunarflugvél skal þegar skýrt frá öllum frávikum frá flugáætlun.

deviation that brings the observation aircraft below the minimum height above ground level for operating that particular sensor, in accordance with the limitation on ground resolution specified in Article IV, paragraph 2. In the event that a deviation requires the observation aircraft to alter its flight path by more than 50 kilometres from the flight path specified in the flight plan, the observed Party shall have the right to prohibit the use of all the sensors installed on the observation aircraft beyond that 50-kilometre limit.

4. The observing Party shall have the right to curtail an observation flight during its execution in the event of sensor malfunction. The pilot-in-command shall have the right to curtail an observation flight in the event of technical difficulties affecting the safety of the observation aircraft.

5. In the event that a deviation from the flight plan permitted by paragraph 1 of this Section results in curtailment of the observation flight, or a curtailment occurs in accordance with paragraph 4 of this Section, an observation flight shall be counted against the quotas of both States Parties, unless the curtailment is due to:

(A) sensor malfunction on an observation aircraft provided by the observed Party;

(B) technical difficulties relating to the observation aircraft provided by the observed Party;

(C) a medical emergency of a member of the flight crew of the observed Party or of flight monitors; or

(D) air traffic control instructions related to circumstances brought about by *force majeure*.

In such cases the observing Party shall have the right to decide whether to count it against the quotas of both States Parties.

6. The data collected by the sensors shall be retained by the observing Party only if the observation flight is counted against the quotas of both States Parties.

7. In the event that a deviation is made from the flight plan, the pilot-in-command shall take action in accordance with the published national flight regulations of the observed Party. Once the factors leading to the deviation have ceased to exist, the observation aircraft may, with the permission of the air traffic control authorities, continue the observation flight in accordance with the flight plan. The additional flight distance of the observation aircraft due to the deviation shall not count against the maximum flight distance.

8. Personnel of both States Parties on board the observation aircraft shall be immediately informed of all deviations from the flight plan.

9. Viðbótarkostnað vegna ákvæða þessarar greinar skal endurgreiða samkvæmt 9. tl. I. kafla viðauka L við samning þennan.

III. KAFLI NEYÐARAÐSTÆÐUR

1. Ef neyðarástand kemur upp skal flugstjóri fylgja því sem tilgreint er í skjali Alþjóðaflugmálastofnunarinnar nr. 4444-RAC/501/12, með áorðnum breytingum („Loftsiglingaþjónusta – Flugumferðarreglur og flugumferðarþjónusta“), ríkisbundnum flugreglum hins kannaða aðila og flughandbók könnunarflugvélarinnar.

2. Könnunarflugvél sem tilkynnir neyðarástand skal veitt öll hjálp og siglingafræðileg aðstoð sem er á valdi hins kannaða aðila, svo tryggt sé að flugvélin komist sem skjótast til næsta hentugs flugvallar.

3. Ef könnunarflugvél verður fyrir flugslysi á landsvæði kannaðs aðila skal leitar- og björgunarstörfum stjórnað af hinum kannaða aðila samkvæmt þeim reglum og starfsháttum sem um slík störf gilda þar.

4. Rannsókn á flugslysi eða atviki sem könnunarflugvél á hlut að skal stjórnað af hinum kannaða aðila, með þátttöku könnunaraðila, í samræmi við þau tilmæli Alþjóðaflugmálastofnunarinnar sem sett eru fram í viðauka 13 með samþykkt um alþjóðaflugmál („Rannsókn flugslysa“) með áorðnum breytingum, og samkvæmt ríkisbundnum reglum hins kannaða aðila.

5. Sé könnunarflugvélin ekki skrásett hjá hinum kannaða aðila skal við lok rannsóknar afhenda alla flakhluta og leifar af flugvélinni og skynjurum hennar, ef þeir finnast og nást, til könnunaraðila eða þess aðila sem vélin tilheyrir, sé þess óskað.

IX. grein. ÚTTAK ÚR SKYNJURUM VIÐ KÖNNUNARFLUG

I. KAFLI ALMENN ÁKVÆÐI

1. Eftirtaldir geymslumiðlar skulu notaðir til skráningar á upplýsingum sem aflað hefur verið með skynjurum:

(A) ef um er að ræða myndavélar fyrir sýnilegt ljós, fyrir gleiðhorns- eða rammatöku, svarthvít ljósmyndafilma,

(B) ef um er að ræða sjónvarpstökuvélar, segulband,

9. Additional expenses resulting from provisions of this Article shall be reimbursed in accordance with Annex L, Section I, paragraph 9 to this Treaty.

SECTION III. EMERGENCY SITUATIONS

1. In the event that an emergency situation arises, the pilot-in-command shall be guided by “Procedures for Air Navigation Services – Rules of the Air and Air Traffic Services”, ICAO Document No. 4444-RAC/501/12, as revised or amended, the national flight regulations of the observed Party, and the flight operation manual of the observation aircraft.

2. Each observation aircraft declaring an emergency shall be accorded the full range of distress and navigational facilities of the observed Party in order to ensure the most expeditious recovery of the aircraft to the nearest suitable airfield.

3. In the event of an aviation accident involving the observation aircraft on the territory of the observed Party, search and rescue operations shall be conducted by the observed Party in accordance with its own regulations and procedures for such operations.

4. Investigation of an aviation accident or incident involving an observation aircraft shall be conducted by the observed Party, with the participation of the observing Party, in accordance with the ICAO recommendations set forth in Annex 13 to the Convention on International Civil Aviation (“Investigation of Aviation Accidents”) as revised or amended and in accordance with the national regulations of the observed Party.

5. In the event that the observation aircraft is not registered with the observed Party, at the conclusion of the investigation all wreckage and debris of the observation aircraft and sensors, if found and recovered, shall be returned to the observing Party or to the Party to which the aircraft belongs, if so requested.

Article IX SENSOR OUTPUT FROM OBSERVATION FLIGHTS

SECTION I. GENERAL PROVISIONS

1. For the purposes of recording data collected by sensors during observation flights, the following recording media shall be used:

(A) in the case of optical panoramic and framing cameras, black and white photographic film;

(B) in the case of video cameras, magnetic tape;

(C) ef um er að ræða innrauða línuskanna, svarthvít ljósmyndafilma eða segulband,

(D) ef um er að ræða fasta hliðargeislaratsjá, segulband.

Meðan á bráðabirgðaf framkvæmd samnings þessa stendur skal samráðsnefnd um opna lofthelgi ákveða hvert form skuli haft á upplýsingunum við skráningu og flutning yfir á aðra geymslumiðla.

2. Upplýsingum sem aflað er með skynjurum meðan á könnunarflugi stendur skal haldið um borð í könnunarflugvélinni uns könnunarflugi hennar er lokið. Meðan á könnunarflugi stendur er bannað að senda frá könnunarflugvélinni upplýsingar sem aflað hefur verið með skynjurum.

3. Allar spólur með ljósmyndafilmum og hylki eða spólur með segulböndum sem notuð hafa verið til að safna upplýsingum með skynjurum á könnunarflugi skal setja í ílát og innsigla í viðurvist fulltrúa aðildarríkjanna eins fljótt og við verður komið eftir að þær hafa verið fjarlægðar úr skynjurunum.

4. Upplýsingar sem aflað hefur verið með skynjurum á könnunarflugi skulu gerðar tiltækar aðildarríkjum eins og mælt er fyrir um í þessari grein, og skulu þær einungis notaðar í þágu markmiða samnings þessa.

5. Ef geymslumiðill sem aðildarríki hyggst nota meðan á könnunarflugi stendur er, miðað við þær upplýsingar sem veittar eru samkvæmt I. kafla viðauka B við samning þennan, ósamrýmanlegur þeim tækjabúnaði sem annað aðildarríki notar við meðhöndlun hans skulu viðkomandi aðildarríki koma á tilhögun sem tryggir að þeim sé með tilliti til úrvinnslu, fjölföldunar og geymslu unnt að meðhöndla allar upplýsingar sem safnað er á könnunarflugi.

II. KAFLI ÚTTAK ÚR SKYNJURUM SEM NOTA LJÓSMYNDAFILMUR

1. Ef láta skal öðrum í té úttak úr ljósmyndavélapari skulu myndavélarnar, filmur þeirra og vinnsla filmanna vera nákvæmlega eins.

2. Ef láta skal öðrum í té upplýsingar sem fengnar hafa verið með einni ljósmyndavél skulu aðildarríkin taka til athugunar innan samráðsnefndar um opna lofthelgi meðan á bráðabirgðaf framkvæmd samnings þessa stendur hvort könnunaraðila eða því aðildarríki sem leggur til könnunarflugvélinna skuli falið að framkalla hina upphaflegu negatífu filmu. Aðildarríki það sem vinn-

(C) in the case of infra-red line-scanning devices, black and white photographic film or magnetic tape; and

(D) in the case of sideways-looking synthetic aperture radar, magnetic tape.

The agreed format in which such data is to be recorded and exchanged on other recording media shall be decided within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application of this Treaty.

2. Data collected by sensors during observation flights shall remain on board the observation aircraft until completion of the observation flight. The transmission of data collected by sensors from the observation aircraft during the observation flight is prohibited.

3. Each roll of photographic film and cassette or reel of magnetic tape used to collect data by a sensor during an observation flight shall be placed in a container and sealed in the presence of the States Parties as soon as is practicable after it has been removed from the sensor.

4. Data collected by sensors during observation flights shall be made available to States Parties in accordance with the provisions of this Article and shall be used exclusively for the attainment of the purposes of this Treaty.

5. In the event that, on the basis of data provided pursuant to Annex B, Section I to this Treaty, a data recording medium to be used by a State Party during an observation flight is incompatible with the equipment of another State Party for handling that data recording medium, the States Parties involved shall establish procedures to ensure that all data collected during observation flights can be handled, in terms of processing, duplication and storage, by them.

SECTION II. OUTPUT FROM SENSORS THAT USE PHOTOGRAPHIC FILM

1. In the event that output from duplicate optical cameras is to be exchanged, the cameras, film and film processing shall be of an identical type.

2. Provided that the data collected by a single optical camera is subject to exchange, the States Parties shall consider, within the Open Skies Consultative Commission during the period of provisional application of this Treaty, the issue of whether the responsibility for the development of the original film negative shall be borne by the observing Party or by the State Party providing the

ur úr hinni upphaflegu negatífu filmu ber ábyrgð á gæðum verksins og vinnslu hins pósitofta eða negatífa samrits. Komi aðildarríkin sér saman um að könnunaradili skuli annast úrvinnslu filmu sem notuð hefur verið á könnunarflugi könnunarflugvélar sem hinn kannaði aðili hefur lagt til skal hinn kannaði aðili ekki bera neina ábyrgð á því hvernig úrvinnsla hinnar upphaflegu negatífu filmu tekst.

3. Framkalla skal allar filmur sem notaðar hafa verið á könnunarflugi:

(A) eigi síðar en þremur sólarhringum frá því er könnunarflugvélin kemur á brottfararstað, sé ekki um annað samið, ef hin upphaflega negatífa filma skal framkölluð í filmuvinnustöð á vegum hins kannaða aðila.

(B) eigi síðar en tíu sólarhringum eftir brottför könnunarflugvélarinnar frá landsvæði hins kannaða aðila, ef hin upphaflega negatífa filma skal framkölluð í filmuvinnlustöð á vegum könnunaradila.

4. Aðildarríki því sem annast framköllun hinnar upphaflegu negatífu filmu er skylt að taka við allt að tveimur sendimönnum hins aðildarríkisins í filmuvinnlustöðinni til að fylgjast með þegar innsigli hylkis eða íláts filmunnar er rofið, og með hverjum einstökum þætti við geymslu, úrvinnslu, fjölföldun og meðhöndlun hinnar upphaflegu negatífu filmu, eins og gert er ráð fyrir í II. kafla viðauka K við samning þennan. Aðildarríki það sem fylgist með vinnslu og fjölföldun filmunnar á rétt á að tilnefna sendimennina úr hópi þeirra ríkisborgara sinna sem staddir eru á því landsvæði þar sem filmuvinnlustöð á vegum hins aðildarríkisins er, enda séu þeir á skrá um tilnefnt starfslíð samkvæmt I. kafla XIII. greinar samnings þessa. Aðildarríki það sem framkallar filmuna skal aðstoða sendimenn hins aðildarríkisins af fremsta megni í störfum þeirra samkvæmt þessum tölulíð.

5. Er könnunarflugi er lokið skal aðildarríki það sem framkalla skal hina upphaflegu negatífu filmu setja á filmuna ræmu sem lýst er gegnum ljóssíu með 21 lýsingarþrepi, af sömu filmugerð og notuð hefur verið í könnunarfluginu, eða lýsa ræmu með 21 lýsingarþrepi á byrjunar- eða lokaenda hverrar spólu af upphaflegri negatífri filmu sem notuð hefur verið á könnunarfluginu. Eftir að vinnsla hinnar upphaflegu negatífu filmu er lokið og negatíft eða pósitoft samrit hefur verið tekið skulu aðildarríkin meta myndgæðisgæðislega ræmunnar sem lýst hefur verið gegnum ljóssíu

observation aircraft. The State Party developing the original film negative shall be responsible for the quality of processing the original negative film and producing the duplicate positive or negative. In the event that States Parties agree that the film used during the observation flight conducted on an observation aircraft provided by the observed Party shall be processed by the observing Party, the observed Party shall bear no responsibility for the quality of the processing of the original negative film.

3. All the film used during the observation flight shall be developed:

(A) in the event that the original film negative is developed at a film processing facility arranged for by the observed Party, no later than three days, unless otherwise agreed, after the arrival of the observation aircraft at the point of exit; or

(B) in the event that the original film negative is developed at a film processing facility arranged for by the observing Party, no later than ten days after the departure of the observation aircraft from the territory of the observed Party.

4. The State Party that is developing the original film negative shall be obliged to accept at the film processing facility up to two officials from the other State Party to monitor the unsealing of the film cassette or container and each step in the storage, processing, duplication and handling of the original film negative, in accordance with the provisions of Annex K, Section II to this Treaty. The State Party monitoring the film processing and duplication shall have the right to designate such officials from among its nationals present on the territory on which the film processing facility arranged for by the other State Party is located, provided that such individuals are on the list of designated personnel in accordance with Article XIII, Section I of this Treaty. The State Party developing the film shall assist the officials of the other State Party in their functions provided for in this paragraph to the maximum extent possible.

5. Upon completion of an observation flight, the State Party that is to develop the original film negative shall attach a 21-step sensitometric test strip of the same film type used during the observation flight or shall expose a 21-step optical wedge onto the leader or trailer of each roll of original film negative used during the observation flight. After the original film negative has been processed and duplicate film negative or positive has been produced, the States Parties shall assess the image quality of the 21-step sensitometric test strips or images of the 21-step optical wedge

með 21 lýsingarþrepi eða ræmu þeirrar sem lýst hefur verið með 21 lýsingarþrepi með hliðsjón af þeim eiginleikum sem kveðið er á um fyrir þá gerð upphaflegrar negatífrar filmu eða negatífs eða pósitífs samrits samkvæmt því sem greinir í I. kafla viðauka K við samning þennan.

6. Sé einungis ein upphafleg negatíf filma framkölluð

(A) á könnunaraðili rétt á að halda henni eða fá hana í sínar hendur, og

(B) hinn kannaði aðili á rétt á að velja og fá í sínar hendur fyrsta frumsamrit hinnar upphaflegu negatífu filmu, eða hluta þess, negatíft eða pósitíft. Sé ekki um annað samið skal samritið vera:

- (1) í sama formi og með sömu filmustærð og hin upphaflega negatífa filma, og
- (2) skal það unnið þegar í stað eftir að hin upphaflega negatífa filma hefur verið framkölluð, og
- (3) afhent sendimönnum hins kannaða aðila þegar eftir vinnslu.

7. Séu tvær upphaflegar negatífar filmur framkallaðar

(A) á hinn kannaði aðili, ef könnunaraðili hefur lagt til könnunarflugvélinu, rétt á að velja sér aðra hvora af hinum tveimur upphaflegu negatífu filmum þegar könnunarfluginu er lokið, og hin upphaflega negatífa filma sem ekki er valin skal vera áfram í vörslu könnunaraðila,

(B) en hafi hinn kannaði aðili lagt til könnunarflugvélinu á könnunaraðili rétt á að velja sér aðra hvora af hinum tveimur upphaflegu negatífu filmum, og skal sú upphaflega negatífa filma sem ekki er valin vera áfram í höndum hins kannaða aðila.

III. KAFLI ÚTTAK ÚR SKYNJURUM SEM NOTA AÐRA GEYMSLU- MIÐLA

1. Aðildarríki það sem leggur til könnunarflugvél skal skrá að minnsta kosti eitt frumsafn upplýsinga sem aflað er með skynjurum er nota aðra geymslumiðla.

2. Ef aðeins er skráð eitt frumsafn

(A) á könnunaraðili, ef hann hefur lagt til könnunarflugvélinu, rétt á að halda eftir frumsafninu og hinn kannaði aðili að fá í sínar hendur millilíðalausla eftirgerð þess,

(B) en hafi hinn kannaði aðili lagt til könnunarflugvélinu á könnunaraðili rétt á að fá frumsafnið í

against the characteristics provided for that type of original film negative or duplicate film negative or positive in accordance with the provisions of Annex K, Section I to this Treaty.

6. In the event that only one original film negative is developed:

(A) the observing Party shall have the right to retain or receive the original film negative; and

(B) the observed Party shall have the right to select and receive a complete first generation duplicate or part thereof, either positive or negative, of the original film negative. Unless otherwise agreed, such duplicate shall be:

- (1) of the same format and film size as the original film negative;
- (2) produced immediately after development of the original film negative; and

(3) provided to the officials of the observed Party immediately after the duplicate has been produced.

7. In the event that two original film negatives are developed:

(A) if the observation aircraft is provided by the observing Party, the observed Party shall have the right, at the completion of the observation flight, to select either of the two original film negatives, and the original film negative not selected shall be retained by the observing Party; or

(B) if the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to select either of the original film negatives, and the original film negative not selected shall be retained by the observed Party.

SECTION III. OUTPUT FROM SENSORS THAT USE OTHER RECORDING MEDIA

1. The State Party that provides the observation aircraft shall record at least one original set of data collected by sensors using other recording media.

2. In the event that only one original set is made:

(A) if the observation aircraft is provided by the observing Party, the observing Party shall have the right to retain the original set and the observed Party shall have the right to receive a first generation duplicate copy; or

(B) if the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have

sínar hendur og hinn kannaði aðili að fá í sínar hendur milliliðalausar eftirgerð þess.

3. Ef tvö frumsöfn eru skráð

(A) á hinn kannaði aðili, ef könnunaraðili hefur lagt til könnunarflugvélinu, rétt á að velja sér annað hvort þeirra, og það frumsafn sem ekki er valið skal vera áfram í höndum könnunaraðila,

(B) en hafi hinn kannaði aðili lagt til könnunarflugvélinu á könnunaraðili rétt á að velja sér annað hvort frumsafnið, og það frumsafn sem ekki er valið skal vera áfram í höndum hins kannaða aðila.

4. Hafi könnunaraðili lagt til könnunarflugvélinu á hinn kannaði aðili rétt á að fá í sínar hendur þær upplýsingar sem safnað hefur verið með fastri hliðargeislaratsjá, annaðhvort í því formi sem tækið upphaflega býr til eða í formi ratsjármyndar, að eigin vali.

5. Hafi hinn kannaði aðili lagt til könnunarflugvélinu á könnunaraðili rétt á að fá í sínar hendur þær upplýsingar sem safnað hefur verið með fastri hliðargeislaratsjá, annaðhvort í því formi sem tækið upphaflega býr til eða í formi ratsjármyndar, að eigin vali.

IV. KAFLI AÐGANGUR AÐ ÚTTAKI ÚR SKYNNJURUM

Hvert aðildarríki getur óskað eftir og fengið í sínar hendur frá könnunaraðila afrit þeirra gagna sem aflað hefur verið á könnunarflugi með skynjurum. Afritin skulu vera í formi milliliðalausra samrita eftir þeim frumgögnum sem safnað hefur verið á könnunarflugi með skynjurum. Aðildarríki sem óskar eftir afritum skal einnig skýra hinum kannaða aðila frá því. Í beiðni um samrit gagna skal m. a. greina eftirfarandi:

- (A) könnunaraðila,
- (B) hinn kannaða aðila,
- (C) hvenær könnunarflugið fór fram,
- (D) með hvaða skynjara gögnunum var safnað,
- (E) á hvaða hluta eða hlutum könnunartímans gögnunum var safnað, og
- (F) gerð og form þess geymslumiðils sem samritið er af, þ.e. filma, negatíf eða pósítíf, eða segulband.

the right to receive the original set and the observed Party shall have the right to receive a first generation duplicate copy.

3. In the event that two original sets are made:

(A) if the observation aircraft is provided by the observing Party, the observed Party shall have the right, at the completion of the observation flight, to select either of the two sets of recording media, and the set not selected shall be retained by the observing Party; or

(B) if the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to select either of the two sets of recording media, and the set not selected shall be retained by the observed Party.

4. In the event that the observation aircraft is provided by the observing Party, the observed Party shall have the right to receive the data collected by a sideways-looking synthetic aperture radar in the form of either initial phase information or a radar image, at its choice.

5. In the event that the observation aircraft is provided by the observed Party, the observing Party shall have the right to receive the data collected by a sideways-looking synthetic aperture radar in the form of either initial phase information or a radar image, at its choice.

SECTION IV. ACCESS TO SENSOR OUTPUT

Each State Party shall have the right to request and receive from the observing Party copies of data collected by sensors during an observation flight. Such copies shall be in the form of first generation duplicates produced from the original data collected by sensors during an observation flight. The State Party requesting copies shall also notify the observed Party. A request for duplicates of data shall include the following information:

- (A) the observing Party;
- (B) the observed Party;
- (C) the date of the observation flight;
- (D) the sensor by which the data was collected;
- (E) the portion or portions of the observation period during which the data was collected; and
- (F) the type and format of duplicate recording medium, either negative or positive film, or magnetic tape.

X. grein
SAMRÁÐSNEFND UM OPNA LOFTHELGI

1. Til að markmiðum samnings þessa og auðvelda framkvæmd ákvæða hans koma aðildarríkin hér með á samráðsnefnd um opna lofthelgi.

2. Samráðsnefnd um opna lofthelgi skal taka ákvarðanir og senda frá sér tilmæli með almennri samstöðu. Með almennri samstöðu er átt við að ekkert aðildarríki mæli gegn því að tiltekin ákvörðun sé tekin eða tilmæli gerð.

3. Hvert aðildarríki á rétt á að vekja athygli nefndarinnar á hvaða álitæfni sem er varðandi samning þennan og fá það tekið á dagskrá hennar. Þar með talið hvert það álitæfni sem varðar tilvik þegar kannaður aðili leggur til könnunarflugvél.

4. Aðildarríki samnings þessa skulu innan nefndarinnar

(A) fjalla um álitæfni varðandi það hvort ákvæðum samnings þessa sé hlítt.

(B) leitast við að leysa úr óvissu og túlkunarmismun sem í ljós kann að koma við framkvæmd samningsins,

(C) fjalla um og taka ákvarðanir um umsóknir um aðild að samningnum, og

(D) koma sér saman um þær tæknilegu og stjórnumarlegu ráðstafanir samkvæmt ákvæðum samnings þessa sem nauðsynlegt er talið að gera eftir að önnur ríki hafa gerst aðilar að honum.

5. Samráðsnefnd um opna lofthelgi getur lagt til breytingar á samningi þessum, til umfjöllunar og samþykktar samkvæmt XVI. grein. Samráðsnefndin getur einnig komið sér saman um ráðstafanir er samræmast ákvæðum samningsins til að gera hann raunhæfari og virkari. Ráðstafanir sem aðeins lúta að breytingum á skiptingu virkra árskvóta samkvæmt III. grein. og viðauka A, að færslu til nýjasta gildis á reglum um flokka eða getu skynjara eða að viðbótum við þær samkvæmt IV. grein, að endurskoðun á kostnaðarskiptingu samkvæmt 9. t. I. kafla viðauka L, að tilhögun á skiptingu og aðgangi að gögnum samkvæmt III. og IV. kafla IX. greinar, að meðferð framkvæmdarskýrslna samkvæmt 21. t. I. kafla VI. greinar, eða að smávægilegum tæknilegum eða stjórnumarlegum atriðum, skulu samþykktar innan samráðsnefndar um opna lofthelgi, og skal ekki lítið á þær sem breytingar á samningi þessum.

Article X
OPEN SKIES CONSULTATIVE
COMMISSION

1. In order to promote the objectives and facilitate the implementation of the provisions of this Treaty, the States Parties hereby establish an Open Skies Consultative Commission.

2. The Open Skies Consultative Commission shall take decisions or make recommendations by consensus. Consensus shall be understood to mean the absence of any objection by any State Party to the taking of a decision or the making of a recommendation.

3. Each State Party shall have the right to raise before the Open Skies Consultative Commission, and have placed on its agenda, any issue relating to this Treaty, including any issue related to the case when the observed Party provides an observation aircraft.

4. Within the framework of the Open Skies Consultative Commission the States Parties to this Treaty shall:

(A) consider questions relating to compliance with the provisions of this Treaty;

(B) seek to resolve ambiguities and differences of interpretation that may become apparent in the way this Treaty is implemented;

(C) consider and take decisions on applications for accession to this Treaty; and

(D) agree as to those technical and administrative measures, pursuant to the provisions of this Treaty, deemed necessary following the accession to this Treaty by other States.

5. The Open Skies Consultative Commission may propose amendments to this Treaty for consideration and approval in accordance with Article XVI. The Open Skies Consultative Commission may also agree on improvements to the viability and effectiveness of this Treaty, consistent with its provisions. Improvements relating only to modification of the annual distribution of active quotas pursuant to Article III and Annex A, to updates and additions to the categories or capabilities of sensors pursuant to Article IV, to revision of the share of costs pursuant to Annex L, Section I, paragraph 9, to arrangements for the sharing and availability of data pursuant to Article IX, Sections III and IV and to the handling of mission reports pursuant to Article VI, Section I, paragraph 21, as well as to minor matters of an administrative or technical nature, shall be agreed upon within the Open Skies Consultative Commission and shall not be deemed to be amendments to this Treaty.

6. Samráðsnefnd um opna lofthelgi skal fara fram að mega notfæra sér húsnæði og rekstraradstöðu Miðstöðvar deiluvanna hjá Ráðstefnu um öryggi og samvinnu í Evrópu eða aðra aðstöðu sem fyrir hendi er í Vínarborg, nema nefndin ákveði annað.

7. Reglur um starfsháttu samráðsnefndar um opna lofthelgi eru settar í viðauka L við samning þennan.

XI. grein TILKYNNINGAR OG SKÝRSLUR

Tilkynningar og skýrslur aðildarríkja sem krafist er í samningi þessum skulu veittar í skriflegu formi. Aðildarríkin skulu senda slíkar tilkynningar og skýrslur eftir diplómátskum leiðum eða eftir öðrum opinberum leiðum að eigin vali, svo sem um samskiptanet Ráðstefnu um öryggi og samvinnu í Evrópu.

XII. grein BÓTAÁBYRGÐ

Aðildarríki ber samkvæmt lögum og venjum þjóðaréttar bótaábyrgð vegna tjóns sem það veldur öðru aðildarríki, borgurum þess eða lögpersónum, eða eignum þess, við framkvæmd samnings þessa.

XIII. grein TILGREINING Á STARFSMÖNNUM, FORRÉTTINDI OG FRIÐHELGI

I. KAFLI TILGREINING Á STARFSMÖNNUM

1. Um leið og aðildarríki afhendir fullgildingarskjal sitt öðrum hvorum vörsluadila skal það veita öllum öðrum aðildarríkjum til skoðunar skrá yfir þá starfsmenn sem það hefur tilgreint til að gegna störfum varðandi framkvæmd könnunarflugs fyrir það aðildarríki, þar með talið að fylgjast með vinnslu á úttaki frá skynjurum. Slík skrá má ekki hafa að geyma nöfn fleiri manna en 400 á hverjum tíma. Skal þar greint frá nafni, kyni, fæðingardeg, fæðingarstað, vegabréfsnúmeri og starfssviði hvers einstaklings sem skráður er. Hvert aðildarríki má breyta skrá sinni um tilgreinda starfsmenn þar til 30 dagar eru liðnir frá því er samningur þessi öðlast gildi, og síðan einu sinni á sex mánaða fresti.

2. Ef aðildarríki sem hefur skrá til skoðunar getur ekki fallist á að taka við manni sem þar er tilgreindur skal það eigi síðar en 30 dögum eftir móttöku hvernar skrár tilkynna því aðildarríki sem skrána lagði fram að það muni ekki taka við

6. The Open Skies Consultative Commission shall request the use of the facilities and administrative support of the Conflict Prevention Centre of the Conference on Security and Co-operation in Europe, or other existing facilities in Vienna, unless it decides otherwise.

7. Provisions for the operation of the Open Skies Consultative Commission are set forth in Annex L to this Treaty.

Article XI NOTIFICATIONS AND REPORTS

The States Parties shall transmit notifications and reports required by this Treaty in written form. The States Parties shall transmit such notifications and reports through diplomatic channels or, at their choice, through other official channels, such as the communications network of the Conference on Security and Co-operation in Europe.

Article XII LIABILITY

A State Party shall, in accordance with international law and practice, be liable to pay compensation for damage to other States Parties, or to their natural or juridical persons or their property, caused by it in the course of the implementation of this Treaty.

Article XIII DESIGNATION OF PERSONNEL AND PRIVILEGES AND IMMUNITIES

SECTION I. DESIGNATION OF PERSONNEL

1. Each State Party shall, at the same time that it deposits its instrument of ratification to either of the Depositaries, provide to all other States Parties, for their review, a list of designated personnel who will carry out all duties relating to the conduct of observation flights for that State Party, including monitoring the processing of the sensor output. No such list of designated personnel shall include more than 400 individuals at any time. It shall contain the name, gender, date of birth, place of birth, passport number, and function for each individual included. Each State Party shall have the right to amend its list of designated personnel until 30 days after entry into force of this Treaty and once every six months thereafter.

2. In the event that any individual included on the original or any amended list is unacceptable to a State Party reviewing the list, that State Party shall, no later than 30 days after receipt of each list, notify the State Party providing that list that

manninum. Þeir menn sem ekki er lýst yfir innan hins 30 daga frests að ekki sé fallist á að taka við skulu taldir samþykktir. Ef aðildarríki telur sig síðar ekki geta fallist á að taka við manni skal það tilkynna það því aðildarríki sem tigreindi hann. Menn sem lýst er yfir að ekki sé fallist á að taka við skulu teknir af þeirri skrá sem áður hefur verið lögð fram við það aðildarríki sem því lýsti yfir.

3. Hinn kannaði aðili skal sjá fyrir vegabréfsáritunum og þeim skjölum sem nauðsynleg eru til að tryggja að hver maður sem fallist hefur verið á að taka við geti komið til landsvæðis þess aðildarríkis og dvalið þar til að gagna störfum tengdum framkvæmd könnunarflugs, þar með talið að fylgjast með vinnslu á úttaki frá skynjurum. Séð skal fyrir vegabréfsáritunum og nauðsynlegum skjölum

(A) eigi síðar en 30 dögum frá því er litið er svo á að fallist sé á að taka við viðkomandi, og skal þá vegabréfsáritunin hafa gildi til ekki skemmri tíma en 24 mánaða, eða

(B) eigi síðar en einni klukkustund eftir komu viðkomandi á komustað, og skal þá vegabréfsáritunin halda gildi sínu meðan viðkomandi gegnir störfum sínum, eða

(C) á öðrum tíma, eftir samkomulagi þeirra aðildarríkja sem í hlut eiga.

II. KAFLI FORRÉTTINDI OG FRÍÐHELGI

1. Starfsmönnum sem tilgreindir eru samkvæmt 1. tl. I. kafla þessarar greinar skulu, svo að þeir fái rækt störf sín með árangri í þágu framkvæmdar samnings þessa en ekki í þágu þeirra persónulega, veitt þau forréttindi og sú friðhelgi sem sendierindrekar njóta samkvæmt 29. gr., 2. mgr. 30. gr., 1., 2. og 3. mgr. 31. gr., 34. gr. og 35. gr. Vínarsamnings um stjórnámbandsamband frá 18. apríl 1961, sem hér á eftir er nefndur Vínarsamningurinn. Tilgreindum starfsmönnum skulu einnig veitt forréttindi sendierindreka samkvæmt b-lið 1. mgr. 36. gr. Vínarsamningsins, að öðru leyti en því sem varðar hluti sem innflutningur eða útflutningur er bannaður á með lögum, eða sem reglur um söttkví gilda um.

2. Forréttindin og friðhelgina skal veita tilgreindum starfsmönnum frá því er þeir koma til landsvæðis hins kannaða aðila og þar til þeir fara þaðan, og síðan hvað varðar verk sem þeir hafa

such individual shall not be accepted with respect to the objecting State Party. Individuals not declared unacceptable within that 30-day period shall be deemed accepted. In the event that a State Party subsequently determines that an individual is unacceptable, that State Party shall so notify the State Party that designated such individual. Individuals who are declared unacceptable shall be removed from the list previously submitted to the objecting State Party.

3. The observed Party shall provide visas and any other documents as required to ensure that each accepted individual may enter and remain on the territory of that State Party for the purpose of carrying out duties relating to the conduct of observation flights, including monitoring the processing of the sensor output. Such visas and any other necessary documents shall be provided either:

(A) no later than 30 days after the individual is deemed to be accepted, in which case the visa shall be valid for a period of no less than 24 months; or

(B) no later than one hour after the arrival of the individual at the point of entry, in which case the visa shall be valid for the duration of that individual's duties; or

(C) at any other time, by mutual agreement of the States Parties involved.

SECTION II. PRIVILEGES AND IMMUNITIES

1. In order to exercise their functions effectively, for the purpose of implementing this Treaty and not for their personal benefit, personnel designated in accordance with the provisions of Section I, paragraph 1 of this Article shall be accorded the privileges and immunities enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 29; Article 30, paragraph 2; Article 31, paragraphs 1, 2 and 3; and Articles 34 and 35 of the Vienna Convention on Diplomatic Relations of 18 April 1961, hereinafter referred to as the Vienna Convention. In addition, designated personnel shall be accorded the privileges enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 36, paragraph 1, subparagraph (b) of the Vienna Convention, except in relation to articles, the import or export of which is prohibited by law or controlled by quarantine regulations.

2. Such privileges and immunities shall be accorded to designated personnel for the entire period between arrival on and departure from the territory of the observed Party, and thereafter

áður unnið við opinber störf sín. Við umferð um landsvæði annarra aðildarríkja skal starfsmönnum einnig veitt þau forréttindi og sú friðhelgi sem sendierindrekar njóta samkvæmt 1. mgr. 40. gr. Vínarsamningsins.

3. Könnunaraðili getur veitt undanþágu frá málssóknarfriðhelgi þegar friðhelgin myndi standa því í vegi að réttvísinn næði fram að ganga og unnt er að veita undanþágu frá henni án þess að skerða samning þennan. Undanþága frá friðhelgi stafsmanna sem ekki eru ríkisborgarar hins kannaða aðila verður aðeins veitt af þeim ríkjum þar sem viðkomandi starfsmenn eiga ríkisfang. Undanþága skal ávallt veitt berum orðum.

4. Að teknu tilliti til forréttinda og friðhelgi tilgreindra starfsmanna og réttinda könnunaraðila samkvæmt samningi þessum er starfsmönnum skylt að virða lög og reglur hins kannaða aðila.

5. Hvað snertir farartæki starfsmanna skal gætt sömu friðhelgi gagnvart leit, upptöku, haldi og aðför sem sendiráð nýtur samkvæmt 3. mgr. 22. gr. Vínarsamningsins, enda sé ekki mælt fyrir um annað í samningi þessum.

XIV. grein BENELUX

1. Hvað snertir II. til IX. og XI. grein samnings þessa og viðauka A til E og K við samning þennan skal litið svo á að konungsríkið Belgía, stórhertogadæmið Lúxemborg og konungsríkið Holland séu eitt samningsríki, og eru þau hér eftir nefnd Benelux.

2. Með fyrirvara um það sem segir í XV. grein geta hin ofangreindu aðildarríki slitið þessari tilhögun með því að tilkynna það öllum öðrum aðildarríkjum. Skal tilhögunin þá talin fallin úr gildi hinn 31. desember eftir að liðinn er 60 daga frestur frá því er tilkynningin er veitt.

XV. grein GILDISTÍMI OG UPPSÖGN

1. Samningur þessi gildir ótímabundið.
2. Aðildarríki getur sagt upp samningi þessum. Aðildarríki sem hyggst segja samningnum upp skal tilkynna það öðrum hvorum vörsluaðila og öllum öðrum aðildarríkjum að minnsta kosti sex mánuðum fyrir þann dag er uppsögnin skal koma til framkvæmda. Vörsluaðilar skulu þegar skýra

with respect to acts previously performed in the exercise of their official functions. Such personnel shall also, when transiting the territory of other States Parties, be accorded the privileges and immunities enjoyed by diplomatic agents pursuant to Article 40, paragraph 1 of the Vienna Convention.

3. The immunity from jurisdiction may be waived by the observing Party in those cases when it would impede the course of justice and can be waived without prejudice to this Treaty. The immunity of personnel who are not nationals of the observing Party may be waived only by the States Parties of which such personnel are nationals. Waiver must always be express.

4. Without prejudice to their privileges and immunities or the rights of the observing Party set forth in this Treaty, it is the duty of designated personnel to respect the laws and regulations of the observed Party.

5. The transportation means of the personnel shall be accorded the same immunities from search, requisition, attachment or execution as those of a diplomatic mission pursuant to Article 22, paragraph 3 of the Vienna Convention, except as otherwise provided for in this Treaty.

Article XIV BENELUX

1. Solely for the purposes of Articles II to IX and Article XI, and of Annexes A to I and Annex K to this Treaty, the Kingdom of Belgium, the Grand Duchy of Luxembourg, and the Kingdom of the Netherlands shall be deemed a single State Party, hereinafter referred to as the Benelux.

2. Without prejudice to the provisions of Article XV, the above-mentioned States Parties may terminate this arrangement by notifying all other States Parties thereof. This arrangement shall be deemed to be terminated on the next 31 December following the 60-day period after such notification.

Article XV DURATION AND WITHDRAWAL

1. This Treaty shall be of unlimited duration.
2. A State Party shall have the right to withdraw from this Treaty. A State Party intending to withdraw shall provide notice of its decision to withdraw to either Depositary at least six months in advance of the date of its intended withdrawal and to all other States Parties. The Depositaries

öllum aðildarríkjum frá móttöku slíkrar tilkynningar.

3. Ef aðildarríki tilkynnir að það hyggist segja samningi þessum upp samkvæmt 2. tl. þessarar greinar skulu vörsluaðilar eigi fyrr en 30 dögum og eigi síðar en 60 dögum eftir móttöku tilkynningarinnar kalla saman ráðstefnu aðildarríkjanna til að fjalla um áhrif uppsagnarinnar á samninginn.

XVI. grein BREYTINGAR OG REGLUBUNDIN ENDURSKOÐUN

1. Aðildarríki getur lagt til breytingar á samningi þessum. Breytingartextar skulu lagðir fyrir annan hvorn vörsluaðila, sem skal framsenda þá öllum aðildarríkjum til athugunar. Ef að minnsta kosti þrjú aðildarríki óska þess innan 90 daga frá því er breytingartillaga var framsend skulu vörsluaðilar kalla saman ráðstefnu aðildarríkjanna til að fjalla um þær breytingar sem til hafa verið lagðar. Ráðstefnan skal sett eigi fyrr en 30 dögum og eigi síðar en 60 dögum eftir að þriðja ósk um hana er móttækin.

2. Breyting á samningi þessum er háð samþykki allra aðildarríkja, annaðhvort þannig að þeir tilkynna vörsluaðila skriflega um samþykki sitt innan 90 daga frá framsendingu breytingartillögu, eða þannig að þeir lýsa yfir samþykki sínu á ráðstefnu sem kölluð er saman samkvæmt 1. tl. þessarar greinar. Breyting sem þannig hlýtur samþykki er háð fullgildingum samkvæmt ákvæðum 1. tl. XVII. greinar og öðlast hún gildi 60 dögum eftir að aðildarríkin hafa lagt fram fullgildingarskjöl sín.

3. Fari þrjú aðildarríki ekki fram á að það skuli gert fyrr skulu vörsluaðilar kalla saman ráðstefnu aðildarríkja til að athuga framkvæmd samnings þessa þremur árum eftir gildistöku hans, og síðan á fimm ára fresti.

XVII. grein VÖRSLUAÐILAR, GILDISTAKA OG SÍÐARI AÐILD

1. Samningur þessi er háður fullgildingum hvers aðildarríkis í samræmi við stjórnskipunarreglur hvers þeirra um sig. Fullgildingar- og aðildarskjöl skulu afhent ríkisstjórn Kanada og ríkisstjórn lýðveldisins Ungverjalands til vörslu, og eru þau hér með tilgreind sem vörsluaðilar. Vörsluaðilar skulu

shall promptly inform all other States Parties of such notice.

3. In the event that a State Party provides notice of its decision to withdraw from this Treaty in accordance with paragraph 2 of this Article, the Depositaries shall convene a conference of the States Parties no less than 30 days and no more than 60 days after they have received such notice, in order to consider the effect of the withdrawal on this Treaty.

Article XVI AMENDMENTS AND PERIODIC REVIEW

1. Each State Party shall have the right to propose amendments to this Treaty. The text of each proposed amendment shall be submitted to either Depositary, which shall circulate it to all States Parties for consideration. If so requested by no less than three States Parties within a period of 90 days after circulation of the proposed amendment, the Depositaries shall convene a conference of the States Parties to consider the proposed amendment. Such a conference shall open no earlier than 30 days and no later than 60 days after receipt of the third of such requests.

2. An amendment to this Treaty shall be subject to the approval of all States Parties, either by providing notification, in writing, of their approval to a Depositary within a period of 90 days after circulation of the proposed amendment, or by expressing their approval at a conference convened in accordance with paragraph 1 of this Article. An amendment so approved shall be subject to ratification in accordance with the provisions of Article XVII, paragraph 1, and shall enter into force 60 days after the deposit of instruments of ratification by the States Parties.

3. Unless requested to do so earlier by no less than three States Parties, the Depositaries shall convene a conference of the States Parties to review the implementation of this Treaty three years after entry into force of this Treaty and at five-year intervals thereafter.

Article XVII DEPOSITARIES, ENTRY INTO FORCE AND ACCESSION

1. This Treaty shall be subject to ratification by each State Party in accordance with its constitutional procedures. Instruments of ratification and instruments of accession shall be deposited with the Government of Canada or the Government of the Republic of Hungary or both, hereby desig-

skrá samning þennan samkvæmt 102. gr. Sáttmála hinna Sameinuðu þjóða.

2. Samningur þessi öðlast gildi 60 dögum eftir að 20 fullgildingarskjöl, þeirra á meðal fullgildingarskjöl vörsluaðilanna og þeirra aðildarríkja sem fá útteilt átta eða meira í óvirkum kvóta samkvæmt viðauka A, hafa verið afhent.

3. Samningur þessi skal liggja frammi til undirritunar af hálfu Armeníu, Azerbajjan, Georgíu, Kazakhsatan, Kirgizíu, Moldavíu, Tadzshikistan, Túrkménistan og Úzbekistan, og er háður fullgildingunni þeirra. Hvert það ríki meðal þeirra sem ekki undirritar samning þennan áður en hann öðlast gildi samkvæmt ákvæðum 2. tl. þessarar greinar getur gerst aðili að honum síðar með afhendingu aðildarskjals til annars hvors vörsluaðila.

4. Í sex mánuði eftir að samningur þessi öðlast gildi getur hvert það ríki sem aðild á að Ráðstefnu um öryggi og samvinnu í Evrópu æst aðildar með því að leggja skriflega beiðni fyrir annan hvorn vörsluaðila. Vörsluaðili sem við beiðni tekur skal þegar framsenda hana öllum aðildarríkjum. Ríki sem óska aðildar að samningnum geta einnig, ef þau vilja, óskað úthlutunar á óvirkum kvóta og tilgreint hver hann skuli vera.

Mál þetta skal rætt á næsta reglulegum fundi samráðsnefndar um opna lofthelgi, og leitt til lykta síðar.

5. Er sex mánuðir eru liðnir frá gildistöku samnings þessa getur samráðsnefnd um opna lofthelgi tekið til umfjöllunar aðild hvers þess ríkis að samningnum sem hún telur hafa vilja og getu til að stuðla að markmiðum hans.

6. Gagnvart ríki sem ekki hefur lagt fram fullgildingarskjal við gildistöku samningsins en fullgildir hann síðar eða gerist aðili að honum öðlast hann gildi 60 dögum eftir að fullgildingar- eða aðildarskjal þess er afhent.

7. Vörsluaðilar skulu þegar skýra öllum aðildarríkjum frá:

(A) hvern dag hvert fullgildingarskjal er afhent, og hvern dag samningur þessi öðlast gildi,

(B) hvern dag sótt er um aðild, hvaða ríki gerir það, og til hvers umsóknin leiðir,

(C) hvern dag hvert fullgildingarskjal er afhent, og hvern dag samningur þessi öðlast gildi gagnvart hverju ríki sem gerist aðili að honum eftir á,

notated the Depositaries. This Treaty shall be registered by the Depositaries pursuant to Article 102 of the Charter of the United Nations.

2. This Treaty shall enter into force 60 days after the deposit of 20 instruments of ratification, including those of the Depositaries, and of States Parties whose individual allocation of passive quotas as set forth in Annex A is eight or more.

3. This Treaty shall be open for signature by Armenia, Azerbaijan, Georgia, Kazakhstan, Kirgistan, Moldova, Tajikistan, Turkmenistan and Uzbekistan and shall be subject to ratification by them. Any of these States which do not sign this Treaty before it enters into force in accordance with the provisions of paragraph 2 of this Article may accede to it at any time by depositing an instrument of accession with one of the Depositaries.

4. For six months after entry into force of this Treaty, any other State participating in the Conference on Security and Co-operation in Europe may apply for accession by submitting a written request to one of the Depositaries. The Depositary receiving such a request shall circulate it promptly to all States Parties. The States applying for accession to this Treaty may also, if they so wish, request an allocation of a passive quota and the level of this quota.

The matter shall be considered at the next regular meeting of the Open Skies Consultative Commission and decided in due course.

5. Following six months after entry into force of this Treaty, the Open Skies Consultative Commission may consider the accession to this Treaty of any State which, in the judgement of the Commission, is able and willing to contribute to the objectives of this Treaty.

6. For any State which has not deposited an instrument of ratification by the time of entry into force, but which subsequently ratifies or accedes to this Treaty, this Treaty shall enter into force 60 days after the date of deposit of its instrument of ratification or accession.

7. The Depositaries shall promptly inform all States Parties of:

(A) the date of deposit of each instrument of ratification and the date of entry into force of this Treaty;

(B) the date of an application for accession, the name of the requesting State and the result of the procedure;

(C) the date of deposit of each instrument of accession and the date of entry into force of this Treaty for each State that subsequently accedes to it;

(D) að boðað sé til ráðstefnu samkvæmt XV. eða XVI. grein,

(E) hverri úrsögn samkvæmt XV. grein, og hvern dag hún kemur til framkvæmda,

(F) hvern dag breytingar á samningi þessum öðlast gildi, og

(G) frá hverju því öðru sem vörsluaðilum ber samkvæmt samningi þessum að veita aðildarríkjunum upplýsingar um.

(D) the convening of a conference pursuant to Articles XV and XVI;

(E) any withdrawal in accordance with Article XV and its effective date;

(F) the date of entry into force of any amendments to this Treaty; and

(G) any other matters of which the Depositaries are required by this Treaty to inform the States Parties.

XVIII. grein
BRÁÐABIRGÐAFRAMKVÆMD
OG HVERNIG SAMNINGNUM SKAL
KOMIÐ TIL FRAMKVÆMDA STIG AF STIGI

1. Til að auðvelda framkvæmd samnings þessa skal sumum ákvæðum hans beitt til bráðabirgða og öðrum komið til framkvæmda stig af stigi.

Article XVIII
PROVISIONAL APPLICATION
AND PHASING OF IMPLEMENTATION
OF THE TREATY

In order to facilitate the implementation of this Treaty, certain of its provisions shall be provisionally applied and others shall be implemented in phases.

I. KAFLI BRÁÐABIRGÐAFRAMKVÆMD

1. Undirritunarríki samnings þessa skulu, án þess að það hafi áhrif hvað XVII. grein varðar, beita eftirtöldum ákvæðum samnings þessa til bráðabirgða:

- (A) 4. tl. I. kafla VI. greinar,
- (B) 1., 2., 3., 6. og 7. tl. X. greinar,
- (C) XI. grein,
- (D) 1. og 2. tl. I. kafla XII. greinar,
- (E) XIV. grein,
- (F) I. kafla viðauka L.

2. Bráðabirgðaframkvæmd skal standa í 12 mánuði frá þeim degi er samningur þessi er lagður fram til undirritunar. Öðlist samningurinn ekki gildi áður en tímabili bráðabirgðaframkvæmdar lýkur má framlengja hana ef öll undirritunarríki ákveða það. Tímabili bráðabirgðaframkvæmdar lýkur í síðasta lagi við gildistöku samningsins. Engu að síður geta aðildarríki þá ákveðið að framlengja tímabil bráðabirgðaframkvæmdar hvað snertir undirritunarríki sem ekki hafa fullgilt samninginn.

SECTION I. PROVISIONAL APPLICATION

1. Without detriment to Article XVII, the signatory States shall provisionally apply the following provisions of this Treaty:

- (A) Article VI, Section I, paragraph 4;
- (B) Article X, paragraphs 1, 2, 3, 6 and 7;
- (C) Article XI;
- (D) Article XIII, Section I, paragraphs 1 and 2;
- (E) Article XIV; and
- (F) Annex L, Section I.

2. This provisional application shall be effective for a period of 12 months from the date when this Treaty is opened for signature. In the event that this Treaty does not enter into force before the period of provisional application expires, that period may be extended if all the signatory States so decide. The period of provisional application shall in any event terminate when this Treaty enters into force. However, the States Parties may then decide to extend the period of provisional application in respect of signatory States that have not ratified this Treaty.

II. KAFLI HVERNIG SAMNINGNUM SKAL
KOMIÐ TIL FRAMKVÆMDA
STIG AF STIGI

1. Eftir gildistöku skal samningi þessum komið til framkvæmda stig af stigi samkvæmt ákvæðum þessa kafla. Ákvæðum 2. til 6. tl. þessa kafla skal aðeins beitt frá gildistöku samningsins og fram til 31. desember á þriðja ári eftir að gildistökuár er liðið.

2. Þrátt fyrir ákvæði 1. tl. IV. greinar skulu aðildarríki ekki nota innrauða línuskanna á því

SECTION II. PHASING OF
IMPLEMENTATION

1. After entry into force, this Treaty shall be implemented in phases in accordance with the provisions set forth in this Section. The provisions of paragraphs 2 to 6 of this Section shall apply during the period from entry into force of this Treaty until 31 December of the third year following the year during which entry into force takes place.

2. Notwithstanding the provisions of Article IV, paragraph 1, no State Party shall during the

tímabili sem tilgeint er í 1. tl. ef slíku tæki er komið fyrir í könnunarflugvél, nema könnunaraðilar og hinir könnuðu aðilar verði ásáttir um annað. Slíkir skynjarar eru ekki háðir viðurkenningu samkvæmt viðauka D. Ef erfitt er að fjarlægja slíkan skynjara úr könnunarflugvél skal hann búinn hlífum eða öðrum tækjum sem hindra notkun hans samkvæmt 4. tl. IV. greinar meðan á könnunarflugi stendur.

3. Þrátt fyrir ákvæði 9. tl. IV. greinar er aðildarríkjum á því tímabili sem tilgreint er í 1. tl. hér að ofan ekki skylt að leggja til könnunarflugvél sem búin er skynjurum í hverjum flokki skynjara með þeirri hámarksgetu og í þeim fjölda sem í 2. tl. IV. greinar segir ef sú könnunarflugvél sem til er lögð er búin

(A) einni gleiðhornsmýndavél fyrir sýnilegt ljós, eða

(B) að minnsta kosti tveimur rammatökumýndavélum fyrir sýnilegt ljós.

4. Þrátt fyrir það sem í A-lið 2. tl. II. kafla viðauka B við samning þennan segir skulu athugasemdir innfærðar í gagnaskráningartæki á þann hátt sem tíðkast meðal aðildarríkjanna meðan á því tímabili stendur sem tilgreint er í 1. tl. þessa kafla.

5. Þrátt fyrir það sem í A-lið 1. tl. I. kafla VI. greinar segir eiga aðildarríki ekki rétt á, meðan á því tímabili stendur sem tilgreint er í 1. tl., að fá lagða sér til flugvél sem flogið getur hvaða tiltekna vegalengd sem er án eldsneytistöku.

6. Meðan á því tímabili stendur sem tilgreint er í 1. tl. þessa kafla skal ákveða dreifingu virks kvóta í samræmi við ákvæði 2. tl. II. kafla viðauka A við samning þennan.

7. Samráðsnefnd um opna lofthelgi skal taka til meðferðar álitafni um viðbótarflokka skynjara og aukna getu þeirra flokka skynjara sem þegar eru til, í samræmi við þau ákvæði 3. tl. IV. greinar sem um það fjalla.

period specified in paragraph 1 above use an infrared line-scanning device if one is installed on an observation aircraft, unless otherwise agreed between the observing and observed Parties. Such sensors shall not be subject to certification in accordance with Annex D. If it is difficult to remove such sensor from the observation aircraft, then it shall have covers or other devices that inhibit its operation in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 4 during the conduct of observation flights.

3. Notwithstanding the provisions of Article IV, paragraph 9, no State Party shall, during the period specified in paragraph 1 of this Section, be obliged to provide an observation aircraft equipped with sensors from each sensor category, at the maximum capability and in the numbers specified in Article IV, paragraph 2, provided that the observation aircraft is equipped with:

(A) a single optical panoramic camera; or

(B) not less than a pair of optical framing cameras.

4. Notwithstanding the provisions of Annex B, Section II, paragraph 2, subparagraph (A) to this Treaty, data recording media shall be annotated with data in accordance with existing practice of States Parties during the period specified in paragraph 1 of this Section.

5. Notwithstanding the provisions of Article VI, Section I, paragraph 1, no State Party during the period specified in paragraph 1 of this Section shall have the right to be provided with an aircraft capable of achieving any specified unrefuelled range.

6. During the period specified in paragraph 1 of this Section, the distribution of active quotas shall be established in accordance with the provisions of Annex A, Section II, paragraph 2 to this Treaty.

7. Further phasing in respect of the introduction of additional categories of sensors or improvements to the capabilities of existing categories of sensors shall be addressed by the Open Skies Consultative Commission in accordance with the provisions of Article IV, paragraph 3 concerning such introduction or improvement.

XIX. grein GILDIR TEXTAR

Frumrit samnings þessa, en enskur, franskur, þýskur, ítalskur, rússneskur og spánskur texti hans eru jafngildir, skal geymdur í skjalasöfnum

Article XIX AUTHENTIC TEXTS

The originals of this Treaty, of which the English, French, German, Italian, Russian and Spanish texts are equally authentic, shall be

vörsluaðila. Vörðsluaðilar skulu senda staðfest afrit hans öllum aðildarríkjum.

ÞESSU TIL STAÐFESTU hafa undirritaðir, sem til þess hafa fullt umboð, undirritað samning þennan.

GJÖRT í Helsinki 24. mars 1992.

deposited in the archives of the Depositaries. Duly certified copies of this Treaty shall be transmitted by the Depositaries to all the States Parties.

IN WITNESS WHEREOF the undersigned, duly authorized, have signed this Treaty.

DONE at Helsinki, this twenty-fourth day of March, one thousand nine hundred and ninety-two.